

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Izpostava Trbovlje

Ulica 1. Junija 19, 1420 Trbovlje

T: 03 563 15 35
F: 03 562 66 73
E: gp.tr@urszr.si
www.sos112.si/trbovlje

Številka: 842-11/2013-9 - DGZR
Datum: 21.05.2013

REGIJSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI ZRAKOPLOVA V ZASAVJU

Verzija 3.0

	Organ	Datum	Podpis odgovorne osebe
Sprejel	Izpostava URSZR Trbovlje	21. 5. 2013	 Boštjan Breznikar Vodja Izpostave
Odobril	Poveljnik CZ za Zasavje	21. 5. 2013	 Jože FORTE Poveljnik CZ za Zasavje
Skrbnik	Izpostava URSZR Trbovlje	5.6.2013	 Aleksander Resman

Ažurirano: **NOVEMBER 2015**

REGIJSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI ZRAKOPLOVA

ZAP. ŠT.	DOPOLNJENO / AŽURIRANO (poglavje, točka)	DATUM
1	Regijski načrt verzije 3.0 je ažuriran skladno z dopisom URSZR št. 842-11/2013-57 – DGZR, z dne 2.6.2014, "Ažuriranje Državnega načrta ZiR ob nesreči zrakoplova, verzija 4.1". Bistvena sprememba je prenos nalog iz Ministrstva za infrastrukturo in prostor na Agencijo za civilno letalstvo (CAA). V nadaljevanju so navedene spremembe po poglavjih:	NOVEMBER 2015
2	V poglavju 1.1 so bile ažurirane zakonske podlage.	
3	Ažuriran je tekst, slika in tabele v poglavju 1.2, 1.3, 1.4 in 1.6 (dodani podatki za leta 2013 in 2014). V 1.7 je ažurirana točka prevoz nevarnega blaga. V poglavju 1.8 je dodana med verižne nesreče še prometna nesreča.	
4	V poglavju 2.1 je spremenjen tekst glede obveznosti nosilcev načrtovanja, ki se nanaša na občine.	
5	V poglavju 3.1 sta dodani točki 7. in 8. Sprememba: CORS v vseh primerih (nesreča zrakoplova manjšega in večjega obsega) obvešča SPLIN. Ne obvešča se več Letalske zveze Slovenije ob nesreči manjšega obsega (v skladu z Uredbo (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20.10.2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu).	
6	V poglavju 3.2 v točki 2 in 3 se v tretji oziroma drugi alineji namesto "naloge iskanja pogrešanih oseb" navede "naloge iskanja pogrešanega zrakoplova", usmerja in usklajuje ga CAA (v skladu s pristojnostmi) in "iskanje pogrešanih oseb - iskanje vodi policija".	
7	V poglavju 5.2 dopolnjeni shemi 2 in 3. Ažurirani letališki center za koordinacijo reševanja, ZOC in OKC UPS GPU. V 5.3 dodana vloga CAA pri obveščanju širše javnosti in s tem povezana vloga štaba CZ za Zasavje.	
8	V poglavju 6.2 je ažuriran postopek aktiviranja SV.	
9	V poglavju 7.2 je ažuriran naziv ministrstva za infrastrukturo (prej MZIP). Posodobljeno poglavje 7.3. "Organizacija zvez".	
10	V poglavju 10.2 "Razlaga okrajšav" so ažurirane okrajšave.	
11	V poglavju 11 so ažurirane priloge in dodatki.	

KAZALO

1 NESREČA ZRAKOPLOVA	4
1.1 Uvod.....	4
1.2 Zračni promet v Zasavju.....	4
1.3 Vzletišča na območju Zasavja.....	5
1.4 Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov v Zasavju	7
1.5 Značilnosti nesreče zrakoplova.....	8
1.6 Varnost zračnega prometa v RS.....	9
1.7 Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova v Zasavju	9
1.8 Verjetnost nastanka verižne nesreče	11
1.9 Sklepne ugotovitve	11
2 OBSEG NAČRTOVANJA	12
2.1 Temeljne ravni načrtovanja.....	12
2.2 Temeljna načela ZRP.....	13
3 KONCEPT ZRP ZRAKOPLOVA V SILI OZIROMA OB SREČI ZRAKOPLOVA	14
3.1 Temeljne podmene načrta.....	14
3.2 Zamisel izvedbe ZRP.....	15
3.3 Uporaba načrta.....	18
4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	19
4.1 Pregled organov in organizacij, ki lahko sodelujejo pri nesreči zrakoplova večjega obsega	19
4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta	21
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	21
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	22
5.1 Opazovanje	22
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni	22
5.3 Obveščanje javnosti	26
5.4 Obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij.....	28
5.5 Alarmiranje.....	28
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	29
6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb.....	29
6.2 Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP.....	29
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	30
6.4 Mednarodna pomoč	30
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE.....	31
7.1 Regijski organi in njihove naloge	31
7.2 Operativno vodenje.....	33
7.3 Organizacija zvez.....	34
8 UKREPI IN NALOGE ZRP.....	37
8.1 Ukrepi ZRP.....	37
8.2 Naloge ZRP	39
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	44
10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	45
10.1 Pomen pojmov.....	45
10.2 Razlaga okrajšav.....	46
11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	47
11.1 Skupne priloge	47
11.2 Posebne priloge.....	47
11.3 Skupni dodatki	48
11.4 Posebni dodatki.....	48

1 NESREČA ZRAKOPLOVA

1.1 Uvod

Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zasavju, verzija 3.0 je spremenjena in dopolnjena verzija regijskega načrta zaščite in reševanja ob letalski nesreči, verzija 2.0, ki ga je Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Trbovlje izdelala leta 2007.

Regijski načrt je izdelan na podlagi državnega načrta, verzija 4.0, sprejetega s sklepom Vlade RS, št. 84200-1/2009/5 z dne, 23.7.2009 in dopolnjena verzija 4.1.

Regijski načrt je izdelan na podlagi Regijske ocene ogroženosti ob nesreči zrakoplova sprejete leta 2006, Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-UPB, 95/07-ZSPJS-H in 97/10), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, 24/2012), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11), Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/2010 – uradno prečiščeno besedilo/ZLet-UPB4), Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/2006-UPB1, 109/2009, 62/2010-ZLet-C, 18/2011-ZUKN-A), Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06-UPB), Uredbe o načinu izvajanja nadzora zračnega prometa (Uradni list RS, št. 29/04), Uredbe o preiskovanju letalskih nesreč in resnih incidentov (Uradni list RS, št. 72/03, 110/05), Pravilnika o logistični podpori preiskovalnemu organu (Uradni list RS, št. 26/07 in 25/2013), Pravilnika o preiskovanju letalskih nesreč vojaških zrakoplovov (Uradni list RS, št. 53/10), Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20.10.2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ter razveljavitvi Direktive 94/56/ES (UL L 295, 12.11.2010, str. 35-50) in drugih izvedbenih predpisov.

Regijski načrt je izdelan zaradi spremenjenega državnega načrta, verzija 4.1. in po preteku petih let od izdelave regijskega načrta zaščite in reševanja ob letalski nesreči, verzija 2.0.

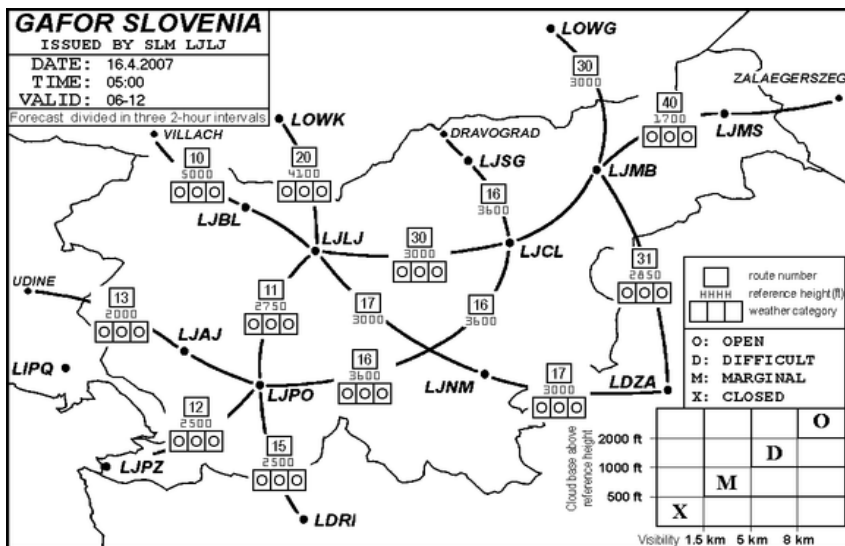
1.2 Zračni promet v Zasavju

Zračni promet v Zasavju je vezan na aktivnosti, ki jih izvajajo na vzletišču Ruardi (športno letenje letal in helikopterjev) in aktivnosti jadralnih padalcev. Povprečno letno število nalletov zrakoplovov na vzletišču Ruardi v letih od 2007 do 2014 je 131, od katerih se večina izvaja ob delavnikih v dopoldanskem času. Vzletišče ima pogodbo z URSZR za prelete in nadzor požarov v obdobju povečane požarne ogroženosti.

Skupni nalet zrakoplovov (letala in helikopterji)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vzletišče Ruardi (ure nalleta zrakoplovov)	111	86	129	108	134	140	147	195

Tabela 1: Vzletišče Ruardi (letenje domačih letal in ultra lahkih letal) in aktivnosti jadralnih padalcev.
Vir: Vzletišče Ruardi

Na območju Zasavja potekajo mednarodne zračne poti v smereh Ljubljana-Celje-Maribor in Novo mesto-Celje-Dravograd.

Slika 1: Karta zračnih poti v Republiki Sloveniji, vir: KZPS d.o.o.

D – 700	Karte zračnih poti
---------	--------------------

1.3 Vzletišča na območju Zasavja

Letališča so lahko civilna, vojaška ali mešano vojaško-civilna. Med civilnimi letališči ločimo javna letališča in letališča za lastne potrebe. Letališča, ki so namenjena za mednarodni promet, so mednarodna letališča. Na območju Zasavja ni nobenega od 16 v RS evidentiranih javnih letališč in helioporta.

Vzletišče Ruardi

V Zasavju imamo registrirano eno civilno vzletišče Ruardi, ki se nahaja v občini Zagorje ob Savi. Vzletišče Ruardi leži 600 metrov severozahodno od centra mesta Zagorje ob Savi na platoju Ruardi. Letenje na vzletišču poteka izključno v razmerah zunanje vidljivosti, pri čemer je potrebno poudariti, da leži znotraj TMA Ljubljana. Vzletišče deluje na frekvenci 123,50 MHz s klicnim znakom "Zagorje". Steza je travnata, dolga 450 m in široka 20 m. Zaradi naklona steze, ki proti pragu 22 pada (povprečni naklon 1,35%), se za pristajanje navadno uporablja smer 22, kjer je tudi označena točka dotika s črko "T". Za vzletanje se uporablja steza 04. Uporaba steze 22 za vzletanje je smiselna samo pri čelnem vetru, katerega hitrost je večja od 10 vozlov. Površina vzletno pristajalne steze je ravna in utrjena, razen ob padavinah, ko se zmehta in se pojavijo luže. Vzletno pristajalna steza je označena z belimi oznakami ob robu steze. Oznake so na vsakih 50 metrov. Na vzletišču je zaradi karakteristik steze in terena v uporabi izključno jugovzhodni šolski krog z višino 1800 ft MSL, kar omogoča normalno konstrukcijo kroga in ustrezno višino preleta okoliškega terena in naseljenih krajev. Vzletišče uporablja dve pilotažni coni s centroma nad železniško postajo Zagorje in vasjo Šemnik na višini 2500 ft MSL. V področje vzletišča je možen vstop na vhodno-izstopnih točkah na višini 3000 ft MSL. Te točke so: Trbovlje, Renke, Podkum in Trojane. Vzletišče upravlja Aeroklub Zagorje ob Savi.

Vzletišče je namenjeno za športna in turistična letala (skupne mase do 2000 kg). Letala iz tujine morajo najprej pristati na enem od mednarodnih letališč in po carinjenju in z najavo in dovoljenjem nadaljujejo proti Zagorju.

N 46°08'60" in E 015°00'68" Nadmorska višina: 332m
Velikost terena: 450 x 20m Smer pristajanja: 040/220

Slika 2: Lokacija vzletišča Ruardi, Vir: spletna stran AK Zagorje ob Savi

Na vzletišču Ruardi se nahajajo 4 vrste manjših letal in 1 helikopter, ki lahko povzročijo nesrečo manjšega obsega:

Piper Archer II (S5-DIO)

Letalo je opremljeno z rezervoarji za gorivo za dolg doseg, kar mu mogoča ostajanje v zraku do sedem ur. V kabini so štirje sedeži, dva za potnike. Sprednja dva sedeža lahko zasedata učitelj in učenec oziroma pilot in en potnik. Letalo je polno opremljeno. Lahko leti v oblakih, slabem vremenu in ponoči. Seveda samo, če je tako opremljeno tudi letališče (vzletišče Ruardi je uporabno samo v pogojih lepega vremena in dneva) ter če je ustrezno šolan tudi pilot.

Piper Super Cub Pa-18-90 (S5-MBL)

Od leta 1999 v lasti Aerokluba Zagorje ob Savi. Letalo je dvosedežno. Vsi piloti, ki Super Cuba letijo, se zavedajo, da je letalo staro več kot 50 let, in je s tem drugo najstarejše leteče letalo v Sloveniji.

ZODIAC (S5-NBV)

Letalo je ultralahko, dvosedežno, v zasebni lasti fizičnih oseb.

PIPISTREL VIRUS (S5-PGG)

Letalo je ultralahko, dvosedežno, v zasebni lasti podjetja Aeronaut.

Helikopter Robinson R44 Raven 2 (S5-HKT)

Gre za štirisedežen helikopter v zasebni lasti podjetja Helicop d.o.o.

Vzletne točke na območju Zasavja

Naziv vzletišča	Višina	Pristanek	Omejitve
Čemšeniška planina	1120 m	Nogometno igrišče v vasi Zaloka	Od koč se v dolino spušča tovorna žičnica, ki tiči precej visoko v zraku in jo je težko opaziti.
Gore pri Hrastniku	744 m	Blizu železniške postaje Hrastnik N46-07-04 in E015-05-58 na višini 210m.	V Šavni peči tik pod gorami pa je zasilni pristanek travnik 150 x 200m.
Kal nad Hrastnikom	956 m	Brnica pri Hrastniku	
Kopitnik pod koč	865 m	Rimske Toplice	
Marela	900 m	Loke travnik	
Mrzlica 50 m nad parkiriščem	1040 m	Zgornje Čeče	750 m nad terenom, proti Z 300 m nad terenom
Sveta planina iz lokacije S in iz lokacije J	1020 m	V Trbovljah na travniku velikem cca. 250x150m iz smeri S in travnik ravnik iz smeri J cca. 250 m x 100 m	V bližini pristanka so žice, vendar je pristanek nezahteven. Lahko se pristane tudi v Zagorju ob Savi na travniku cca250x30m (opozorilo - cca 400m pred pristankom je neoznačen daljnovod ki prečka dolino).
Vrh nad Čolniščami	680 m	Loke travnik	

Vir: www.bogvetra.com, 2012 (rubrika Vzletišča)

P - 701	Seznam vzletišč v Zasavju
-------------------------	---

1.4 Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov v Zasavju

V Zasavju so možne žrtve letalskih nesreč, potniki letal in posadka v primeru strmoglavljenja letala in ljudje na območju, kamor pade letalo. Posledice nesreče, neposredne in posredne, lahko prizadenejo tudi svojce žrtev, člane reševalnih ekip, okolje, infrastrukturo in podobno.

Prebivalci na celotnem območju Zasavja so ogroženi za primer nesreče zrakoplova večjega obsega. Najhujše možne posledice takšne nesreče bi bile v primeru, ko bi zrakoplov strmoglavil na bolj poseljene predele Zasavja ali v primeru nesreče dveh zrakoplovov.

Vzletišče Ruardi, kjer vzletajo in pristajajo manjša športna letala, lahko pomeni možno potencialno nevarnost za letalsko nesreč manjšega obsega. V neposredni bližini vzletno pristajalne steze je daljnovod in industrijska tovorna cesta.

Najbolj verjetne so nesreče manjših letal, jadralnih letal, padalcev, ultralahkih letal in balonov. Možne so tudi nesreče zmajarjev in jadralnih padalcev, ki vzletajo iz različnih vzpetin.

Nesreče v zračnem prometu	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nesreče manjših letal (do 4 sedeži) in jadralnih letal	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Nesreče helikopterjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nesreče zmajarjev, padalcev, jadralnih padalcev, ultralahkih letal in balonov	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Število mrtvih	0	0	1	2	0	0	0	0	0
Število poškodovanih	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Tabela 3: Nesreče v zračnem prometu v Zasavju v obdobju od leta 2006 do 2014
(Vir: Aplikacija SPIN)

Z razvojem in širitvijo letalskega prometa se je povečala tudi njegova ranljivost, posebej zato, ker mnogi dejavniki nesreč izvirajo iz družbenih in gospodarskih odnosov. Politični spori se odražajo v terorističnih napadih na zrakoplovih "nasprotne strani", gospodarski pritiski pa v iskanju prihrankov na različnih koncih. Pri tem varnost ni izjema.

1.5 Značilnosti nesreče zrakoplova

Za nesrečo zrakoplova je značilno, da:

- se običajno zgodi brez opozorila, nenadno in nepričakovano,
- so pogosto žrtve nesreče vsi potniki in člani posadke,
- se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni in
- so lahko žrtve tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje.

Glavni vzroki nesreč zrakoplovov so predvsem:

- tehnični in drugi vzroki (napaka motorja ali konstrukcije zrakoplova, izguba nadzora nad zrakoplovom, napaka kontrole zračnega prometa, človeški in drugi dejavniki),
- naravne in druge nesreče (neugodne vremenske razmere, požar, nesreče pri prevozu nevarnega blaga) in
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

Nesreče zrakoplovov lahko delimo glede na:

• vrsto zrakoplova:

- nesreča potniškega,
- tovornega ali
- vojaškega zrakoplova

• kraj nesreče:

- nesreča zrakoplova na naseljeno območje,
- nesreča zrakoplova na težko dostopnem terenu,
- nesreča zrakoplova na vodnih površinah,
- nesreča zrakoplova na območju vzletišča,

• posledice nesreče:

- žrtve,
- uničena ali poškodovana infrastruktura, stavbe in kulturna dediščina ter
- vpliv na okolje.

1.6 Varnost zračnega prometa v RS

Slovenija je članica različnih mednarodnih in drugih organizacij:

- Evropske unije (EU),
- Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO),
- Evropske konference civilnega letalstva (ECAC),
- Evropske organizacije za varnost zračne plovbe (EUROCONTROL) in
- Organizacije severnoatlantske pogodbe (NATO).

Naštete organizacije skrbijo za izdelavo in predloge ustrezne zakonodaje ter priporočil za izvajanje varnega zračnega prometa. Evropska komisija na predlog posameznih organizacij izdaja predpise za povečanje varnosti v zračnem prometu. Članstvo v teh organizacijah nalaga RS, da upošteva letalske standarde, priporočila in usmeritve, pa tudi zahteve in priporočila v prometni politiki. Zlasti je nujno potrebno tekoče usklajevanje normativnih rešitev z mednarodnimi zahtevami in priporočili, ki jih izdajajo te organizacije.

1.7 Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova v Zasavju

Geografske značilnosti Zasavja

Vzletišče Ruardi leži v bližini naselij Selo pri Zagorju, Farčnikova kolonija, Vine in Podvine, zato bi nesreča zrakoplova lahko ogrozila prebivalce teh naselij.

Za Zasavje je značilna velika reliefna pestrost, kar zagotovo pomeni oviro pri iskanju letala, reševanju in pomoči ob letalski nesreči zunaj vzletišča. Iskanje in reševanje zrakoplova je oteženo predvsem v hribovitih, gozdnatih predelih in na območju doline reke Save. Težavo bi v teh primerih predstavljali predvsem dostopi do zrakoplova.

Vremenske razmere

Po podatkih, ki jih zbira Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo, ki je pristojna za ustrezno spremljanje vremenskih razmer, kontrolo in obveščanje o meteoroloških pojavih ter informiranje pilotov se v Zasavju nevihtna neurja pojavljajo skoraj vsako leto, na nekaterih predelih tudi večkrat na leto. Poletni nalivi niso dolgotrajni, vendar v kratkem času pade zelo veliko padavin. Zadnja leta se nekajkrat letno pojavljajo tudi neurja s točo. Med neugodne vremenske razmere štejemo tudi močne zaledenitve v podhlajenih oblakih, močno turbulenco oziroma vetrovno striženje pri tleh.

Na območju Zasavja se odvija zračni promet v glavnem z zrakoplovi, ki lahko letijo le v idealnih pogojih letenja, a so zaradi tega tudi toliko bolj ranljiva na hitro spremenljive vremenske razmere.

Prevoz nevarnega blaga

Prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu je prepovedan, razen če se opravlja v skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo v RS in z mednarodnimi standardi in priporočenimi praksami ter tehničnimi navodili, ki jih izdaja ICAO.

Prevoz nevarnega blaga v letalskem prometu mora biti usklajen tako z dokumenti ICAO kot z zahtevami iz letalskih predpisov, ki veljajo v RS. V skladu s tem je nevarno blago razdeljeno v tri kategorije:

- snovi, ki so dovoljene za prevoz z zrakoplovi,
- snovi, za katere so potrebna posebna dovoljenja in
- snovi, ki so izključene iz letalskega prevoza.

Za prevoz nevarnega blaga je potrebno dovoljenje CAA. S podatki o nevarnem blagu razpolagajo letalski prevozniki, ki izvajajo letenje v RS ali iz nje oziroma prelete preko slovenskega zračnega prostora.

Nevarno blago, ki se med prevozom razsuje ali razlije, mora prevoznik zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno, ter o tem obvestiti Regijski center za obveščanje na številko 112 ali policijo na številko 113. Če nevarnega blaga, ki je izpadlo ali se razlilo, prevoznik ne more pobrati, odstraniti, dati na določen prostor ali kako drugače nevtralizirati, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščen za reševanje z nevarnim blagom, da to stori na prevoznikove stroške.

Na vzletišču Ruardi se nevarne snovi v obliki goriva nahajajo v rezervoarjih goriva v zrakoplovih, ter v cisternah na vzletišču.

Potresna ogroženost

Zasavje sodi med srednje potresno ogrožena območja v Sloveniji, vzletišče Ruardi pa leži na potresnem območju, kjer lahko pričakujemo potres VIII. stopnje po evropski potresni lestvici EMS.

V primeru močnejšega potresa in poškodovane vzletne steze bi promet zrakoplovov, ki bi želela pristati na vzletišču Ruardi, preusmerili na druga bližnja vzletišča oziroma letališča. Potresna varnost objektov na vzletišču Ruardi ni opredeljena.

Terorizem in druge oblike množičnega nasilja

Nevarnost terorizma, vključno z uporabo radioloških, kemičnih in bioloških sredstev ter drugih oblik množičnega nasilja v sodobnih razmerah zahteva, da pristojni organi načrtujejo in izvajajo učinkovite preventivne ukrepe za hitro in učinkovito zaščito in reševanje ljudi in premoženja tudi v povezavi z drugimi državami.

V primeru terorističnega napada se lahko aktivira tudi Regijski načrt zaščite in reševanja ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi, verzija 1.0.

1.8 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob nesrečah zrakoplovov ponavadi pričakujemo večje število ranjenih in tudi veliko smrtnih žrtev.

Število smrtnih žrtev se lahko poveča tudi zaradi možnih različnih verižnih nesreč, kot so:

- nesreča zrakoplova na naseljeno območje, ki lahko povzroči požare ali eksplozije ter tako ogrozi življenje ljudi in živali, prometne nesreče, poškodbe ali uničenje infrastrukture in kulturne dediščine, ter
- nesreča zrakoplova z nevarnim blagom, ki lahko povzroči nenadzorovano uhajanje ali odtekanje nevarnega blaga v okolje in s tem nastanek požara ali eksplozije.

Veliko nevarnost lahko predstavljajo stacionarni viri nevarnega blaga, na katere lahko pade zrakoplov. Na območju Zasavja imamo 2 manjša vira tveganja za okolje (TET, STEKLARNA Hrastnik) in 2 večja vira tveganja za okolje (TKI Hrastnik, Skladišče UNP Trbovlje).

P - 30	Pregled stacionarnih virov tveganj zaradi nevarnih snovi v Zasavju
--------	--

1.9 Sklepne ugotovitve

Zrakoplovi so, glede na število prevoženih kilometrov, eno najvarnejših prevoznih sredstev. 85% nesreč zrakoplovov se pripeti na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, pri vzletih in pristankih zrakoplova. Poleg potnikov in posadke so možne žrtve nesreč zrakoplovov tudi ljudje in živali na zemlji ter poškodbe oziroma uničenje premoženja, infrastrukture, kulturne dediščine ter okolja.

Zaradi številnih zračnih poti, ki prepletajo zračni prostor RS, je s stališča nevarnosti nastanka nesreče zrakoplova ogroženo tudi Zasavje, kar pomeni, da so na celotnem območju regije možne nesreče manjšega in večjega obsega.

Najhujše posledice v Zasavju lahko povzročijo nesreče zrakoplovov:

- pri padcu na naseljeno območje,
- pri nesreči zrakoplova, ki prevažata nevarno blago in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara oziroma eksplozije,
- na težko dostopnem terenu ter
- pri nesreči zrakoplova na vodnih površinah.

Na območju Zasavja smo imeli v zadnjih petih letih dve nesreči manjših letal (leta 2008 in 2009).

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zasavju izdelajo in medsebojno uskladijo:

- Izpostava URSZR Trbovlje – regijski načrt zaščite in reševanja ter
- Občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi, le posamezne dele načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v katerih predvidijo obveščanje in sodelovanje v primeru zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova).

Temeljni načrt je državni načrt, s katerim je usklajen regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zasavju verzije 3.0, kar je razvidno iz dopisa števil. 842-11/2013-8 – DGZR, z dne 13. 5. 2013.

Z regijskim načrtom zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito in reševanje, ki so v regijski pristojnosti.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova je izdelan za zrakoplov v sili oziroma za nesrečo zrakoplova **večjega obsega**, ki se zgodi na območju Zasavja oziroma, če se iskanje pogrešanega zrakoplova izvaja na območju Zasavja. Ob tej nesreči je v skladu z načelom postopnosti aktiviran tudi občinski načrt.

Načrt je izdelan za nesrečo zrakoplova, ob kateri je treba za njeno omilitev ali odpravo posledic poleg rednih služb uporabiti tudi druge sile in sredstva za ZRP (iz 4. poglavja tega načrta).

Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Zasavje temelji na trenutno razpoložljivih silah in sredstvih, potrebnih za ukrepanje ob nesreči zrakoplova.

Manjkajoče nujne sile in sredstva postopno zagotavljajo organizacije, pristojne za ZRP.

Ob nesreči, ki preseže možnosti ukrepanja razpoložljivih sil za ZRP na območju regije, lahko Poveljnik CZ za Zasavje zaprosi za pomoč v silah in sredstvih sosednje regije oziroma Poveljnika CZ RS.

V kolikor pride do nesreče le na območju Zasavja, vendar je nesreče tako obsežna, da regija ni sposobna s svojimi silami in sredstvi izvajati ZRP, se aktivira Državni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

Ker na območju Zasavja ni letaliških con mednarodnih letališč, **ni potrebno izdelati občinske načrte zaščite in reševanja za primer nesreče zrakoplova**. Občine, ki se nahajajo na območju izven nadzorovanih con (CTR) mednarodnih letališč Jožeta Pučnika Ljubljana, Edvarda Rusjana Maribor, Letališča Portorož ter mešanega Letališča Cerklje ob Krki, pripravijo le posamezne dele načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v katerih predvidijo obveščanje in sodelovanje v primeru zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova).

Iskanje pogrešanega zrakoplova

Iskanje pogrešanega zrakoplova se izvaja z zrakoplovi policije in SV ter reševalnimi enotami in službami na zemlji. Iskanje pogrešanega zrakoplova oziroma delovanje ob nesrečah zrakoplovov manjšega obsega glede na območje iskanja, potrebne sile v zraku in na zemlji ter število pogrešanih, izvaja policija v sodelovanju z javnimi reševalnimi službami in SV.

2.2 Temeljna načela ZRP

ZRP se ob nesreči zrakoplova organizira v skladu z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob nesreči zrakoplova se upoštevajo predvsem načelo pravice do varstva, načelo pomoči, načelo javnosti, načelo preventive, načelo odgovornosti in načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev.

3. KONCEPT ZRP ZRAKOPLOVA V SILI OZIROMA OB NESREČI ZRAKOPLOVA

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene regijskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zasavju so:

1. Varstvo pred posledicami zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova v Zasavju zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti: vzletišče Ruardi, prevozniki, resorno ministrstvo, prebivalci kot posamezniki, prebivalci organizirani v prostovoljne reševalne sestave ter druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP ter občine in regijski organi skladno s svojimi pristojnostmi.
2. Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zasavju izdela Izpostava URSZR Trbovlje v sodelovanju z občinami Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi, ter drugimi pristojnimi organi.
3. Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Zasavje je izdelan za ukrepanje ob nesreči zrakoplova, ko je treba za omilitev ali odpravo posledic nesreče poleg rednih služb aktivirati tudi sile za ZRP v omejenem obsegu, oziroma, če grozi okolju večja nevarnost zaradi:
 - nesreče na vzletišču Ruardi,
 - padca zrakoplova na naseljeno območje,
 - nesreče, ki se zgodi na težko dostopnem terenu,
 - nesreče, ki se zgodi na vodni površini reke Save,
 - nesreče zrakoplova z nevarnim blagom,
 - okvare zrakoplova ali težave, ki bi lahko pomenila nevarnost za varen pristanek ali polet.
4. Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zasavju obravnava zrakoplov v sili oziroma nesrečo zrakoplova večjega obsega, ki se zgodi na območju Zasavja oziroma če se iskanje pogrešanega zrakoplova izvaja na območju Zasavja.
5. Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zasavju obravnava zrakoplov v sili in nesrečo civilnega, vojaškega ali tujega vojaškega zrakoplova v Zasavju.
6. Vsem udeležencem v nesreči zrakoplova morajo pristojni organi in službe zagotoviti takojšno in ustrezno pomoč.
7. V primeru zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova) ReCO obvesti CORS, le ta pa Agencijo za civilno letalstvo (CAA), ki koordinira postopek iskanja pogrešanega zrakoplova.
8. V primeru zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova večjega obsega ReCO obvesti CORS, le ta pa Službo za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov (SPLNI) pri MZIP. Tudi v primeru zrakoplova v sili ali nesreče zrakoplova manjšega obsega ReCO obvesti CORS le ta pa SPLNI.
9. V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči vojaškega oziroma tujega vojaškega zrakoplova v Zasavju, Slovenska vojska (SV) skupaj s policijo in poveljnikom CZ za Zasavje izvaja aktivnosti iskanja in reševanja zrakoplova, kot je določeno v dodatku D – 707. Če je v nesreči zrakoplova udeležen vojaški zrakoplov tuje države, se izvajajo postopki reševanja skladno z veljavnimi predpisi ob sodelovanju države udeleženke.

10. Življenja prebivalcev so lahko ob nesreči zrakoplova ogrožena, če pade zrakoplov na naseljeno območje ali če se zgodi nesreča zrakoplova, ki prevažata nevarno blago. Prebivalci prizadetih območij morajo biti o pričakovani nevarnosti, možnih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob nesreči, pravočasno in objektivno obveščeni, še posebno, če okolju grozi večja nevarnost oziroma bi nesreča zrakoplova povzročila večjo materialno škodo na urbanem območju. Po prejemu obvestila o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova se aktivirajo prvi posredovalci ob nesreči (gasilci, NMP, policija), vodja intervencije pa zagotovi, da so nemudoma izvedeni vsi ukrepi za zmanjšanje števila žrtev in drugih posledic nesreče zrakoplova.
11. V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova je za operativno izvajanje nalog ZRP na kraju nesreče odgovoren vodja intervencije, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu. Vodja intervencije na vzletišču Ruardi je vodja gasilske enote. Izven vzletišča je do aktiviranja regijskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova vodja intervencije predstavnik gasilcev najvišje kategorizirane enote širšega pomena oz. vodja podvodne reševalne službe, če se nesreča zgodi na vodnih površinah.
12. V primeru nesreče zrakoplova na vzletišču Ruardi mora vzletišče zagotoviti potrebno tehnično opremo in sredstva za odstranitev zrakoplova oziroma njegovih ostankov in razbitin z vzletno-pristajalne steze ter manevrskih površin vzletišča. Vzletišče Ruardi se ob nesreči zrakoplova, glede na razmere ali po potrebi, zapre za zračni promet. Stroške reševanja zrakoplova ali odstranjevanje razbitin nosi lastnik zrakoplova.
13. V primeru, da ob nesreči zrakoplova lastne sile in sredstva ne zadostujejo, se zaprosi za pomoč sosednje regije oziroma Poveljnika CZ RS.

3.2 Zamisel izvedbe ZRP

• Koncept odziva zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova

Koncept odziva zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova je odvisen od pričakovanih posledic oziroma od posledic nesreče zrakoplova, človeških žrtev in materialne škode.

Akcijo iskanja in reševanja pogrešanega zrakoplova v Zasavju, v skladu z mednarodnimi predpisi, usklajuje Agencija za civilno letalstvo (CAA) v sodelovanju s policijo, SV ter poveljnikom CZ za Zasavje.

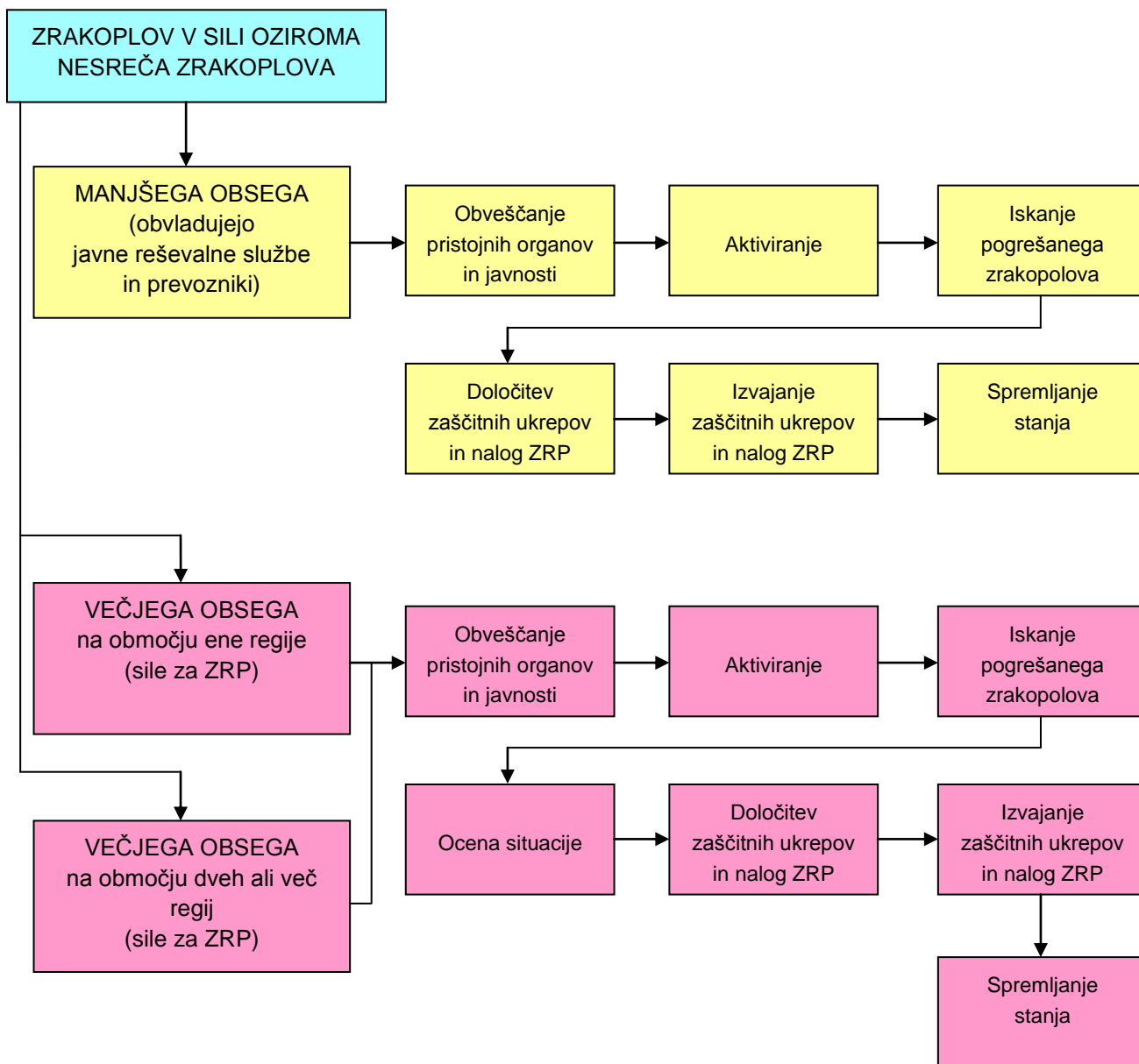
Zrakoplov v sili oziroma nesreča zrakoplova sta opredeljena kot:

1. nesreča manjšega obsega (aktivnosti vodi policija, ki o nesreči obvešča Regijski center za obveščanje Trbovlje):

- pri kateri je uničen zrakoplov z vzletno maso pod 5.700 kg ali je v njem umrlo ali se težje poškodovalo manj kot 12 oseb in okolju ne grozi večja nevarnost ali če gre za tak zrakoplov v sili in
- ki jo praviloma lahko obvladujejo javne reševalne službe, službe vzletišča, če se nesreča zgodi na vzletišču in prevoznik in
- pri kateri iskanje pogrešanega zrakoplova oziroma delovanje ob nesrečah zrakoplovov manjšega obsega glede na območje iskanja, potrebne sile v zraku in na zemlji ter število pogrešanih, **vodi policija** v sodelovanju z javnimi reševalnimi službami ter po potrebi s SV in

- pri kateri se izvede obveščanje pristojnih organov in javnosti, iskanje pogrešanega zrakoplova, ocena stanja na terenu, vzpostavitev stanja pripravljenosti za ukrepanje ter aktiviranje sil za ZRP v omejenem obsegu, izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ter nadaljnje spremljanje dogodkov.
- 2. nesreča večjega obsega, ki se zgodi na območju Zasavja oziroma, če se iskanje pogrešanega zrakoplova izvaja na območju Zasavja, pri kateri:**
- je uničen zrakoplov z vzletno maso nad 5.700 kg ali je v njem umrlo ali se težje poškodovalo 12 in več oseb ali gre za tak zrakoplov v sili ali okolju grozi večja nevarnost zaradi:
 - nesreče zrakoplova na vzletišču ali
 - nesreča zrakoplova na naseljeno območje ali
 - nesreča zrakoplova, ki se zgodi na težko dostopnem terenu ali
 - nesreča zrakoplova na vodnih površinah ali
 - nesreča zrakoplova z nevarnim blagom
 - je potrebno za nadzor in obvladovanje takšne nesreče uporabiti poleg javnih reševalnih služb, tudi druge sile in sredstva za ZRP,
 - naloge iskanja pogrešanega zrakoplova, tudi v primeru, da gre za sum pogrešanega zrakoplova usmerja in usklajuje Agencija za civilno letalstvo – CAA (v skladu s pristojnostmi), iskanje pogrešanih oseb pa v skladu z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije, vodi policija v sodelovanju s poveljnikom CZ za Zasavje ter drugimi državnimi organi in organizacijami. V skladu z dodatkom D – 707 pri iskanju in reševanju sodeluje tudi SV. Takoj, ko je v Zasavju najden pogrešan zrakoplov, policija zavaruje kraj nesreče, delo in vodenje nalog zaščite, reševanja in pomoči pa prevzame in usklajuje poveljnik CZ za Zasavje, v sodelovanju s pristojnimi reševalnimi in drugimi službami,
 - izvede se obveščanje pristojnih organov in javnosti, iskanje pogrešanega zrakoplova, aktiviranje sil za ZRP na osnovi napovedi poteka nesreče in ocena situacije ter določitev zaščitnih ukrepov in nalog in
 - je v skladu z načelom postopnosti poleg regijskega načrta aktiviran tudi občinski načrt oziroma posamezni deli občinskega načrta.
- 3. nesreča večjega obsega, ki se zgodi na območju dveh ali več regij oziroma, če se iskanje pogrešanega zrakoplova izvaja na območju dveh ali več regij pri kateri:**
- je uničen zrakoplov z vzletno maso nad 5.700 kg ali je v njem umrlo ali se težje poškodovalo 12 in več oseb ali gre za tak zrakoplov v sili ali okolju grozi večja nevarnost in je za nadzor in obvladovanje takšne nesreče potrebno uporabiti poleg javnih reševalnih služb, služb letališča in prevoznika tudi druge sile in sredstva za ZRP in
 - naloge iskanja pogrešanega zrakoplova, tudi v primeru, da gre za sum pogrešanega zrakoplova usmerja in usklajuje Agencija za civilno letalstvo – CAA (v skladu s pristojnostmi), iskanje pogrešanih oseb pa v skladu z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije, vodi policija v sodelovanju s poveljnikom CZ za Zasavje ter drugimi državnimi organi in organizacijami. V skladu z dodatkom D – 707 pri iskanju in reševanju sodeluje tudi SV. Takoj, ko policija najde zrakoplov in zavaruje kraj nesreče, delo in vodenje nalog zaščite, reševanja in pomoči prevzame in usklajuje Poveljnik CZ RS, v sodelovanju s poveljnikom CZ za Zasavje oziroma reševalnimi in drugimi službami in
 - se izvede obveščanje pristojnih organov in javnosti, iskanje pogrešanega zrakoplova, aktiviranje sil za ZRP na osnovi napovedi poteka nesreče in ocena situacije, ter določitev zaščitnih ukrepov in nalog in
 - sta v skladu z načelom postopnosti poleg državnega načrta aktivirana še regijski in občinski načrt oziroma posamezni deli občinskega načrta.

Koncept odziva zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova

Shema 1: Koncept odziva zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova

3.3 Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova se aktivira v primeru zrakoplova v sili, oziroma ko pride do nesreče zrakoplova večjega obsega na območju Zasavja in se za omilitev ali odpravo posledic nesreče poleg rednih služb, aktivirajo tudi sile za ZRP v omejenem obsegu.

V primeru, ko se aktivira regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova so v skladu z načelom postopnosti, aktivirani tudi:

- posamezni deli načrtov zaščite in reševanja občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi, če do nesreče pride na območju Zasavja.

Odločitev o aktiviranju regijskega načrta ob nesreči zrakoplova sprejme Poveljnik CZ za Zasavje ali njegov namestnik.

D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev ZRP
--------	--

4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA**4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti:****Organi regije:**

- Izpostava URSZR Trbovlje,
- Organi resornih ministrstev (PU Ljubljana),
- Inšpekcijske službe.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč regije:**• Organi vodenja CZ regije:**

- Poveljnik CZ za Zasavje,
- Namestnik Poveljnika CZ za Zasavje in
- Štaba CZ za Zasavje.

P - 1	Podatki o poveljniku CZ za Zasavje, namestniku poveljnika CZ za Zasavje in članih Štaba CZ za Zasavje
-------	---

• Enote in službe Civilne zaščite:

- oddelek za radiološko, kemično in biološko (RKB) izvidovanje,
- enota za tehnično reševanje, enota za reševanje na vodi in iz vode
- ekipa za popolnitev Regijskega centra za obveščanje Trbovlje,
- logistični center
- služba za podporo.

P - 3	Seznam pripadnikov regijske enote za RKB izvidovanje
P - 3	Seznam pripadnikov regijske enote za tehnično reševanje
P - 3	Seznam članov ekipe za popolnitev Regijskega centra za obveščanje Trbovlje
P - 3	Seznam pripadnikov logističnega centra
P - 3	Seznam pripadnikov službe za podporo

Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:

- gasilske enote širšega pomena - Gasilski zavod Trbovlje,
- službe nujne medicinske pomoči Zdravstvenih domov Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi
- Splošna bolnišnica Trbovlje
- komunalna podjetja
- Zavod za zdravstveno varstvo
- Veterinarske organizacije
- Cestna podjetja

P - 27	Pregled Zdravstvenih domov in služb NMP
P - 28	Pregled splošnih bolnišnic v Zasavju
P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje

Enote, ter službe društev in drugih nevladnih organizacij:

- Prostovoljna gasilska društva Gasilskih zvez Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi,
- območna združenja Rdečega križa v Zasavju (Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi),
- jamarska reševalna služba,
- Gorska reševalna služba
- enote reševalcev z reševalnimi psi,
- podvodna reševalna služba

P – 11	Pregled gasilskih enot v Zasavju
P – 25	Pregled človekoljubnih organizacij
P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

Sile za ZRP občin:

Za opravljanje nalog ZRP so na območju Zasavja organizirane sile za ZRP v samoupravnih lokalnih skupnostih v skladu z Uredbo o organiziranju opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/2011) in Pravilnikom o kadrovskih in materialnih formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite (Ur. list RS, št. 104/08). Poleg sil za zaščito in reševanje samoupravnih lokalnih skupnosti bi imele v primeru nesreče zrakoplova pomembno vlogo tudi druge občinske javne službe in podjetja. Njihova vloga in naloge se opredelijo v posameznih ukrepih in nalogah delov občinskih načrtov zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

P - 1	Podatki o poveljnikih CZ in namestnikih poveljnikov CZ v občinah
-------	--

Druge organizacije:

- Vzletišče Ruardi

Za pripravljenost, opremljenost in usposobljenost enot so zadolženi ustanovitelji. Obveznosti ustanoviteljev so opredeljene v merilih za organiziranje, usposabljanje in opremljanje in v pogodbah o sofinanciranju za ukrepanje ob nesrečah, za tiste, ki jih sklepajo.

4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta

Reševalne enote, službe in operativni sestavi uporabljajo lastna materialno tehnična sredstva in opremo. Oprema in sredstva se zagotavljajo na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za ZRP. O pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa za potrebe regijskih enot in služb CZ ter drugih sil ZRP, odloča Poveljnik CZ za Zasavje.

Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo in orodje (sredstva za osebno in skupno zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci) ter
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv, ki se hranijo v regiji (čoln, šotori, terenska vozila,...).

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile ZRP),
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve, gorivo, mazivo) ter
- stroški dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme.

D-1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
P - 1	Podatki o poveljnikih, namestnikih poveljnikov in članih štabov CZ občin in regije
P - 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje

Nadzor zračnega prostora RS, ki se izvaja neprekinjeno in s tem tudi kontrolo zračnega prometa na območju Zasavja izvaja Javno podjetje KZPS d.o.o.:

Kontrolo zračnega prometa na območju RS izvajajo pristojne službe Javnega podjetja KZPS d.o.o. in sicer Služba območne kontrole zračnega prometa Ljubljana (OKZP), ki vodi in kontrolira zračni promet za ves ostali promet v kontroliranem delu zračnega prostora RS

Pri izvajanju posameznih nalog nadzora zračnega prostora lahko sodelujejo, v skladu s skupnimi načrti na podlagi mednarodnih pogodb, tudi vojaški sistemi, službe in zrakoplovi zavezniških držav.

5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni

Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni velja za:

- zrakoplov v sili in
- za nesrečo zrakoplova.

Vsakdo, ki izve oziroma je priča zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova v slovenskem zračnem prostoru ali na slovenskem ozemlju:

- odgovorna oseba na vzletišču Ruardi,
- prevoznik ali
- posameznik,

mora to takoj sporočiti v

- Regijski center za obveščanje Trbovlje na številko 112,
- OKC PU Ljubljana na številko 113 ali
- KZPS d.o.o. Ljubljana.

Regijski center za obveščanje Trbovlje in OKC PU Ljubljana si medsebojno izmenjata informacijo o dogodku. Nesreča zrakoplova v Zasavju se lahko zgodi na vzletišču Ruardi ali izven vzletišča, kjerkoli na območju Zasavja.

V primeru, da prvo informacijo o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova v Zasavju prejme prevoznik, jo posreduje v Regijski center za obveščanje Trbovlje, ki nato preveri verodostojnost tega sporočila, ter o nesreči obvesti CORS.

V primeru, da Republika Slovenija preko Javnega podjetja KZPS d.o.o. sprejme signal ELT, to sporočilo Javno podjetje KZPS d.o.o. posreduje v CORS, ki nato obvesti pristojni Regijski center za obveščanje. Obveščanje se izvede po telefonu takoj, ko je to mogoče, pa tudi na predpisanem obrazcu za obveščanje po faksu.

D - 704	Obrazec za obveščanje CORS/Regijski center za obveščanje o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova
---------	---

Prvo obvestilo v primeru zrakoplova v sili oziroma o nesreči zrakoplova, namenjeno Regijski center za obveščanje Trbovlje, mora vsebovati podatke o:

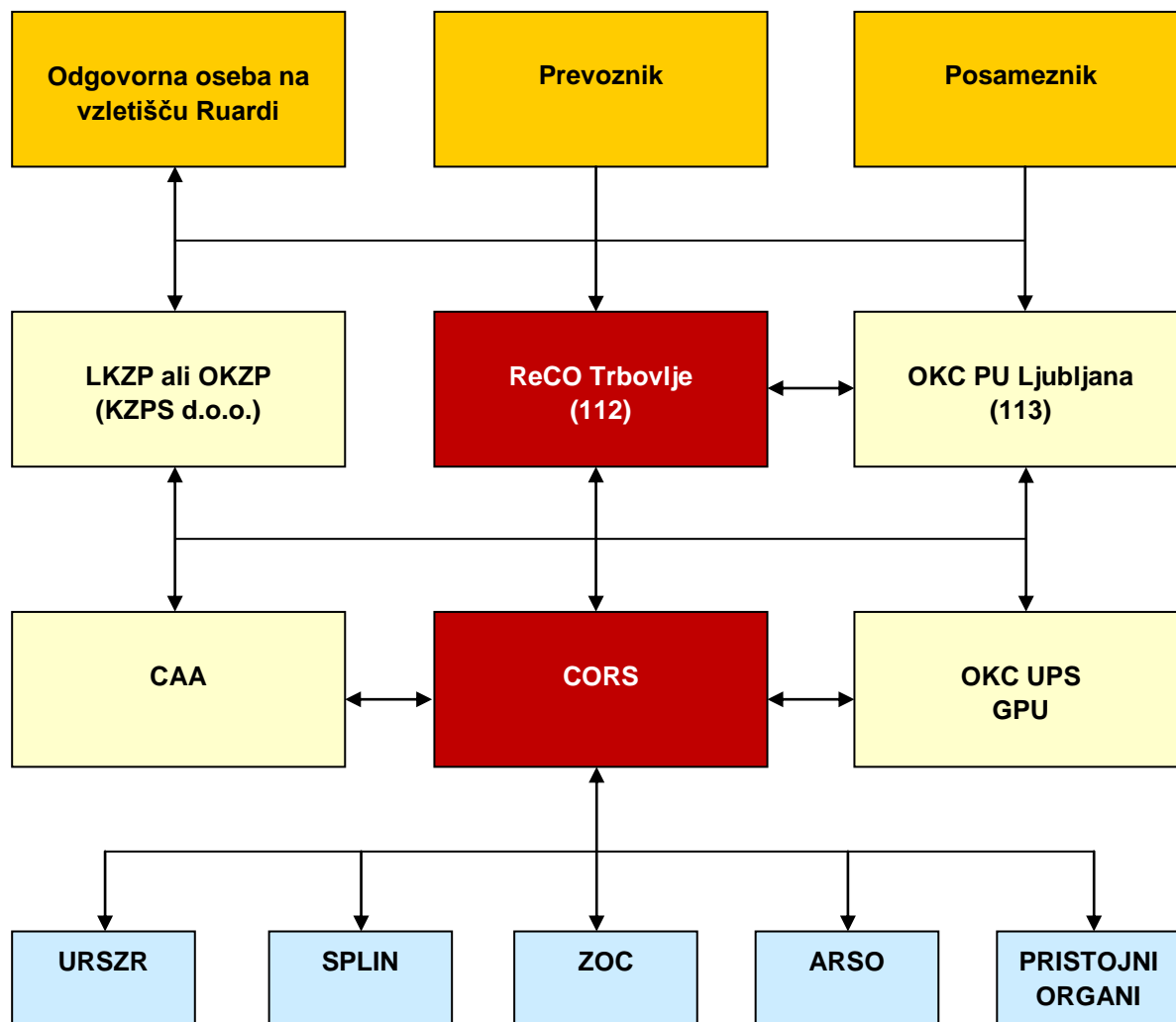
- osebi, ki je posredovala sporočilo,
- UTC času poteka dogodka,
- vrsti dogodka (zrakoplov v sili ali nesreča),
- državi letalskega prevoznika,
- vrsti zrakoplova (potniško, tovorno, vojaško, ultralahko, jadralno helikopter, balon),
- letalskemu prevozniku,
- položaju zrakoplova,
- kraju vzleta in pristanka zrakoplova,
- številu oseb v zrakoplovu (potnikov in posadke) ter vrsti in količini blaga

Po prejemu obvestila o zrakoplovu v sili večjega obsega Regijski center za obveščanje Trbovlje obvesti:

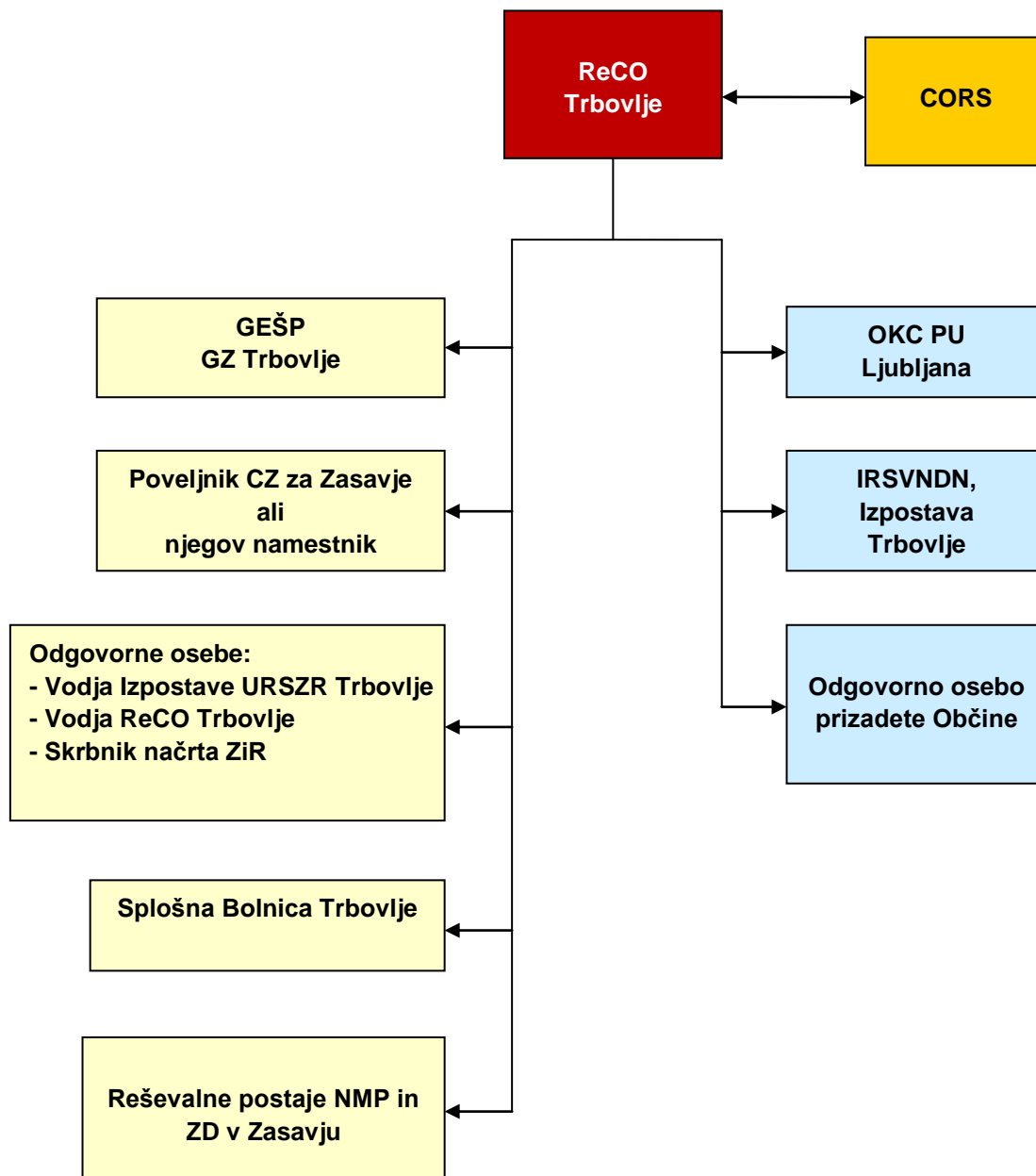
- CORS,
- OKC PU Ljubljana,
- Poveljnika CZ za Zasavje oziroma njegovega namestnika,
- Vodjo Izpostave URSZR Trbovlje,
- Vodjo ReCO Trbovlje
- Skrbnika načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova,
- Vzletišče Ruardi,
- Pristojnega prevoznika in
- Javnost (preko medijev).

V primeru nesreče zrakoplova, večjega obsega in potrditvi obvestila, ReCO Trbovlje obvesti:

- Gasilsko enoto širšega pomena,
- CORS,
- OKC PU Ljubljana,
- Poveljnika CZ za Zasavje ali namestnika,
- Vodjo Izpostave URSZR Trbovlje,
- Vodjo Regijskega centra za obveščanje Trbovlje,
- Vzletišče Ruardi,
- Splošno bolnišnico Trbovlje,
- pristojni zdravstveni dom,
- Reševalno postajo NMP pristojnega zdravstvenega doma,
- Skrbnika načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova,
- Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- Župana oziroma drugo odgovorno osebo občine, kjer se je zgodila nesreča.

Shema 2: Medsebojno obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova večjega obsega

Shema 3: Obveščanje Centra za obveščanje Trbovlje v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova večjega obsega

Izpostava URSZR Trbovlje za obveščanje zrakoplova v sili in ob nesreči zrakoplova sproti obveščča URSZR, občino, organe vodenja ZRP o nevarnostih, o stanju in razmerah ob nesreči, sprejetih ukrepih ter poteku zaščite in reševanja.

S tem namenom pripravlja:

- dnevne in izredne informativne biltene,
- objavlja informacije na spletnih straneh URSZR in
- občasne širše pisne informacije.

P - 1	Podatki o poveljniku CZ za Zasavje, namestniku poveljnika CZ in članih Štaba CZ za Zasavje
P - 15	Seznam oseb, ki se jih obveščča o nesreči
P - 19	Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter e- pošte na področju zaščite in reševanja
P - 1	Podatki o poveljnikih CZ in namestnikih poveljnikov CZ v občinah
D - 22	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Trbovlje
D - 22	Načrt dejavnosti Regijskega centra za obveščanje Trbovlje

5.3 Obveščanje javnosti

Obveščanje javnosti v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova obsega:

- obveščanje svojcev udeležencev nesreče in ogroženih prebivalcev na ogroženem naseljenem Območju, ter
- obveščanje širše javnosti, ki na regijski ravni zajema obveščanje domače javnosti o poteku zaščite, reševanja in pomoči.

Na regijski ravni je za obveščanje javnosti v primeru zrakoplova v sili ali ob večji nesreči zrakoplova skladno s pooblastili pristojen Poveljnik CZ za Zasavje ali član štaba, ki ga poveljnik zadolži za izvedbo naloge.

• Obveščanje svojcev udeležencev nesreče in ogroženih prebivalcev v Zasavju

Informacijski center, ki je organiziran na nivoju države, v primeru potrebe opravlja naloge na lokaciji Izpostave URSZR Trbovlje. Informacijski center preko sredstev javnega obveščanja, v čim krajšem času po nesreči, objavi telefonsko številko na kateri lahko prebivalci na prizadetem območju dobijo informacije o posledicah nesreče. V primeru delovanja na regiji pa prevzame tudi naloge poizvedovalne službe, prevajalske službe in naloge obveščanja svojcev udeležencev nesreče.

V primeru, da ob nesreči zrakoplova ne deluje informacijski center, je za obveščanje svojcev udeležencev nesreče pristojen prevoznik zrakoplova. Za obveščanje ogroženih prebivalcev o nevarnostih in dajanjem napotkov za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog na območju, kjer je prišlo do nesreče zrakoplova pa občina in Izpostava URSZR Trbovlje. Občine informacije o tem posredujejo preko posebne objavljene telefonske številke, javnih medijev ali na druge, krajevno običajne načine, ki se določijo v občinskem načrtu oziroma v posameznih delih občinskega načrta.

• **Obveščanje širše javnosti, ki na regijski ravni zajema obveščanje domače javnosti**

Za obveščanje širše domače javnosti v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova ter o izvajanju nalog ZRP iz regijske pristojnosti je odgovoren skupaj s prevoznikom in drugimi pristojnimi organi, poveljnik CZ za Zasavje.

Po aktiviranju Štaba za Zasavje sporočilo za javnost na podlagi osnutkov CAA oblikuje, dopolni in posreduje v objavo Štab CZ za Zasavje.

Naloga na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje Štab CZ za Zasavje v sodelovanju z Izpostavo URSZR Trbovlje in drugimi državnimi organi. Kadar je to potrebno, lahko poveljnik CZ za Zasavje za posredovanje obvestil pooblasti člana Štaba CZ za Zasavje zadolženega za stike z javnostjo, ki obvešča širšo domačo javnost.

Informacijsko dejavnost na tem področju organizira in usklajuje Izpostava URSZR Trbovlje.

V ta namen, skupaj s poveljnikom CZ za Zasavje:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- organizira in vodi novinarske konference,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- navezuje stike z redakcijami medijev in novinarji ter skrbi, da imajo na razpolago informativna in druga gradiva in da so jim dostopni informacijski viri,
- spremlja poročanje medijev.

Obvestila za javnost morajo vsebovati podatke, ki so strogo namenski glede na vidik nesreče. Podatki in informacije ne smejo biti vzrok za vznemirjanje občanov in povzročanje panike pri prebivalstvu.

Obvestila o vzrokih nesreče in povzročiteljih lahko posredujejo samo osebe s pooblastili za posredovanje obvestil, oziroma se objavljajo samo informacije o možnem sumu na vzrok nesreče.

Izpostava URSZR Trbovlje v ta namen po potrebi:

- pripravlja informativni bilten.

V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova so za takojšnje posredovanje nujnih sporočil Štaba CZ za Zasavje oziroma Izpostave URSZR Trbovlje na podlagi Zakona o medijih (Ur. List RS, št. 110/06-UPB1) dolžni mediji brez odlašanja brezplačno objaviti nujna sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi ter kulturne dediščine in okolja.

Še posebej so za to odgovorni:

- Slovenska tiskovna agencija,
- Radio Slovenija – I. in II. program,
- Televizija Slovenija – I. in II. program,
- lokalni mediji v Zasavju.

P - 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P - 18	Seznam lokalnih in osrednjih medijev, ki posredujejo obvestila o izvajanju zaščitnih ukrepov
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 22	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Trbovlje
D - 22	Načrt dejavnosti Regijskega centra za obveščanje Trbovlje

Širšo domačo javnost lahko o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova seznanijo tudi:

- Vodja intervencije,
- Pristojni poveljnik CZ (občine, regije),
- Vodja izpostave URSZR Trbovlje,
- Župan prizadete občine in
- druge pooblaščen osebe.

5.4 Obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij

Obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij ni v pristojnosti regije.

5.5 Alarmiranje

V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova, pri prevozu nevarnega blaga, ko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje (nevarnost eksplozije ali požara) in v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova na naseljeno območje, ko je neposredno ogroženo življenje ali zdravje ljudi in živali, je treba takoj začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov in nalog in prebivalstvo opozoriti na neposredno nevarnost z alarmiranjem, v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS, št. 105/07).

Regijski center za obveščanje Trbovlje izvede alarmiranje na osnovi ukaza:

- vodje intervencije ,
- Poveljnika CZ za Zasavje ali njegovega namestnika,
- župana ogrožene občine,
- Poveljnika CZ ali njegovega namestnika ogrožene občine,

Takoj po izvedenem alarmiranju pa operater Regijskega centra za obveščanje Trbovlje posreduje usmeritve oziroma opozorila in napotke ogroženemu prebivalstvu, ki jih pridobi s strani vodje intervencije, pristojnega Poveljnika CZ ali namestnika ali župana ogrožene občine.

Ogroženim prebivalcem se posredujejo predvsem podatki o:

- vzroku za uporabo alarmnega znaka,
- ogroženem območju,
- napotkih za osebno in vzajemno zaščito,
- napotkih za izvajanje zaščitnih ukrepov in
- napotkih za ravnanje prebivalcev ob nesreči zrakoplova.

Podatke Regijski center za obveščanje Trbovlje posreduje preko lokalnih medijev oziroma na drug krajevno običajen način.

Po prenehanju nevarnosti Regijski center za obveščanje Trbovlje proži alarmni znak »konec nevarnosti« na osnovi ukaza poveljnika CZ za Zasavje.

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb

Po prejetju obvestila o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova v Zasavju ter po prvih poročilih s kraja nesreče, poveljnik CZ za Zasavje oziroma njegov namestnik presodi o trenutnih razmerah. Na podlagi stanja na terenu (razsežnosti in posledic nesreče ter zahtev po pomoči), sprejme odločitve o aktiviranju regijskih organov CZ, pristojnih za operativno in strokovno vodenje ZRP.

Glede na oceno stanja in napovedi dogodkov Poveljnik CZ za Zasavje lahko skliče oziroma aktivira regijske organe CZ oziroma druge organe, ki podpirajo vodenje:

- namestnika Poveljnika CZ za Zasavje,
- Štab CZ za Zasavje
- enote in službe CZ

Vodja Izpostave URSZR Trbovlje aktivira delavce Izpostave URSZR Trbovlje v skladu s potrebami in predvidenim potekom nesreče.

Za strokovno-operativne odločitve v zvezi zaščitnimi ukrepi, lahko poveljnik CZ za Zasavje imenuje strokovno skupino sestavljeno iz strokovnjakov s posameznih specifičnih področij, ki s strokovnimi nasveti pomaga Štabu CZ za Zasavje pri sprejemanju odločitev.

Za zagotavljanje komunikacijske in informacijske podpore, če je ta potrebna, se okrepi Regijski center za obveščanje Trbovlje z dodatnimi operaterji.

Poveljnik CZ za Zasavje spremlja razmere na kraju nesreče in odloča o nadaljnjih ukrepih.

6.2 Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP

O pripravljenosti in aktiviranju organov, pristojnih za operativno, strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči ter regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč v Zasavju odloča v skladu z nastalo situacijo poveljnik CZ za Zasavje.

Aktiviranje regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se izvaja v skladu z Dokumenti o aktiviranju pripadnikov regijskih enot in služb za zaščito, reševanje in pomoč v Zasavju.

Pripadnike regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč v Zasavju vpokliče Izpostava URSZR Trbovlje, ki ureja vse zadeve glede nadomestil plač in povračil stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju.

Regijske sile za zaščito, reševanje in pomoč se zberejo na svojih zbirališčih in se po potrebi dodatno opremijo. O aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč iz drugih regij in iz državne pristojnosti odloča poveljnik CZ RS na podlagi zahteve po pomoči poveljnika CZ za Zasavje.

Predlog za aktiviranje in uporabo zmogljivosti SV lahko predlaga poveljnik CZ za Zasavje na predlog vodje intervencije. ReCO posreduje zahtevo CORS, le ta pa jo po odobritvi ministra za obrambo oziroma Vlade RS nato posreduje v ZOC, ki po ukazu poveljnika ZOC (skladno s pooblastilom načelnika GŠSV), izvede aktiviranje ustreznega poveljstva ali enote SV.

D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za ZRP v Zasavju
D - 15	Vzorec delovnega naloga

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

O uporabi materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za pomoč prizadetim ob nesreči zrakoplova odloča Vlada RS, na predlog Poveljnika CZ RS ali njegovega namestnika. O uporabi sredstev iz rezerv za primer naravnih in drugih nesreč pa odloča Poveljnik CZ RS ali njegov namestnik oziroma generalni direktor URSZR.

Poveljnik CZ RS na zahtevo vodij intervencijskih enot in služb presodi potrebe po materialnih in finančnih sredstvih.

URSZR izda sklep o aktiviranju potrebnih materialnih in finančnih sredstev, uredi vse potrebno glede priprav ter prevoza na mesto nesreče in razporeditev sredstev in finančne pomoči. URSZR po končanem delu z zahtevanimi poročili spremlja porabo sredstev in finančne pomoči.

Materialna pomoč zasavski regiji ob nesreči zrakoplova obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na mestu nesreče ni mogoče dobiti
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi ter
- pomoč v finančnih sredstvih.

P-8	Pregled materialnih sredstev ZRP iz državnih rezerv
-----	---

6.4 Mednarodna pomoč

Za mednarodno pomoč lahko zaprosi Vlada RS, Poveljnik CZ RS ali njegov namestnik, če z meddržavnim sporazumom ni drugače določeno.

Posamezni strokovnjaki ter reševalne enote in službe ter materialna pomoč iz drugih držav bi se v Zasavju zbirali v regijskem logističnem centru Izpostave URSZR Trbovlje.

Neposredno se tu zbira pomoč, ki bi prihajala v Zasavje po cestah in železnici.

Za sprejemanje in napotitev oziroma dostavo sredstev pomoči z zrakoplovi v logistični center ali neposredno na prizadeto območje je pristojna Izpostava URSZR Trbovlje.

D - 3	Navodilo o organizaciji in delovanju regijskega logističnega centra
D - 17	Vzorec prošnje za mednarodno pomoč

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Regijski organi in njihove naloge

Vodenje sil za ZRP je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

Posamezni regijski organi imajo v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova naslednje naloge:

Izpostava URSZR Trbovlje

- izdelava oceno ogroženosti in načrtuje ukrepe za preprečevanje nesreče ter zmanjševanje posledic nesreče zrakoplova v Zasavju,
- opravlja upravne in strokovne naloge ZRP iz svoje pristojnosti,
- zagotavlja delovanje komunikacijskega sistema za delovanje regijskih sil za ZRP,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja,
- v primeru zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova obvešča pristojne organe v Zasavju,
- prebivalstvo v Zasavju opozarja na nevarnost ob nesreči z javnim alarmiranjem,
- zagotavlja pogoje za delo poveljnika in članov Štaba CZ za Zasavje,
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju regijskih sil za ZRP,
- po potrebi organizira logistični center ob nesreči zrakoplova,
- nudi pomoč preiskovalnemu organu MZIP,
- usmerja in usklajuje izvajanje ZRP v primeru zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova ter odpravlja posledice nesreče zrakoplova,
- poziva pripadnike CZ in pripadnike drugih sil za ZRP v Zasavju,
- ureja sprejem mednarodne pomoči ter dostavo le-te na določeno območje,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesreči in drugih dogodkih,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Poveljnik CZ za Zasavje oziroma namestnik poveljnika CZ za Zasavje:

- oceni posledice zrakoplova v sili (iskanje zrakoplova) oziroma nesreče zrakoplova in potrebo po vključevanju regijskih sil in sredstev za ZRP,
- operativno-strokovno vodi in usmerja ZRP v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova,
- usklajuje izvajanje operativnih ukrepov in dejavnosti regijskih organov in o tem poroča poveljniku CZ RS,
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe in naloge,
- nadzoruje in spremlja stanje na prizadetem območju,
- skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za ZRP iz regijske pristojnosti,
- pripravi končno poročilo zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova v Zasavju in ga posreduje Poveljniku CZ RS in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Štab CZ za Zasavje:

- izdelava oceno situacije, oceno posledic nesreče, presoja razvoj razmer in ogroženosti, oceno potrebnih sil in sredstev, vodi karto aktivnosti,
- spremlja stanje na terenu po področjih,
- nudijo strokovno pomoč poveljniku CZ za Zasavje,
- pripravljajo strokovne ukrepe in navodila za delo na območju nesreče,
- izdelava poročilo o nesreči,
- po potrebi nudi pomoč članom štabov CZ občin in
- opravlja druge naloge po odredbi Poveljnika CZ za Zasavje.

D - 22	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Trbovlje ob naravnih in drugih nesrečah
--------	--

PU Ljubljana:

- varuje ljudi in premoženja ter vzdržuje javni red na območju nesreče,
- v primeru nesreče zrakoplova obvešča ReCO Trbovlje,
- zavaruje območje nesreče zrakoplova in območje razbitin ter sledi in predmetov iz zrakoplova,
- zbira obvestila in preiskuje nesrečo zrakoplova,
- nadzira in ureja promet v skladu s stanjem prometne infrastrukture in omogoča interveniranje silam za ZRP,
- zagotavlja iskanje pogrešanega zrakoplova oziroma delovanje ob nesrečah zrakoplovov manjšega obsega, glede na območje iskanja, potrebne sile v zraku in na zemlji ter število pogrešanih,
- sodeluje pri iskanju pogrešanega zrakoplova s svojimi zrakoplovi ter reševalnimi enotami in službami na zemlji, ne glede na obseg nesreče,
- sodeluje z vojaško policijo pri zavarovanju območja nesreče vojaškega zrakoplova SV in sicer zavarovanje izvaja do zaključka ogleda preiskovalnega organa,
- z letalsko policijsko enoto sodeluje pri opravljanju človekoljubnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog, pomembnih za ZRP,
- izvaja identifikacijo oseb,
- komunicira z drugimi organizacijskimi enotami ministrstva ter drugimi državnimi organi, zlasti še s centri za obveščanje,
- po potrebi organizira mobilni operativno – komunikacijski center,
- obvešča javnost o izvedenih nalogah s svojega delovnega področja in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 22	Načrt dejavnosti PU Ljubljana ob naravnih in drugih nesrečah
--------	--

SB Trbovlje:

- zagotavlja ustrezno organizacijo in pogoje za neprekinjeno in učinkovito bolnišnično oskrbo poškodovanih v nesreči,
- organizira bolnišnično oskrbo poškodovanih,
- opravlja druge ukrepe in naloge iz svoje pristojnosti.

D - 22	Načrt dejavnosti Splošne bolnišnice Trbovlje
--------	--

7.2 Operativno vodenje

Operativno strokovno vodenje sil za ZRP izvajajo poveljnik CZ za Zasavje ob pomoči štaba CZ za Zasavje, poveljniki CZ občin ob pomoči štabov CZ občin, vodje intervencije in vodje reševalnih enot.

V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova je za operativno izvajanje nalog ZRP na kraju nesreče odgovoren **vodja intervencije**, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu. V kolikor vodja intervencije presodi, da navedene sile ne zadoščajo, lahko v skladu z načelom postopnosti zaprosi za pomoč poveljnika CZ občine oziroma poveljnika CZ za Zasavje, ki organizira potrebno dodatno pomoč.

V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova **izven vzletišča** vodi aktivnosti ZRP poveljnik CZ za Zasavje, če se iskanje pogrešanega zrakoplova oziroma delovanje ob nesreči zrakoplova izvaja na območju dveh ali več občin.

Poveljnik CZ za Zasavje izvaja posamezne naloge reševanja in določi vodjo intervencije, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu. Vodja intervencije izven vzletišča je predstavnik gasilske enote širšega pomena, ki sodeluje pri reševanju ob nesreči zrakoplova. Na območju vzletišča pa je glede na vrsto in razsežnosti nesreče lahko vodja intervencije tudi druga oseba, ki jo določi Poveljnik CZ za Zasavje.

Naloge vodje intervencije na mestu nesreče so:

- oceni stanje na kraju nesreče,
- določi mesto dostopa intervencijskih sil,
- določi metode in vrstni red reševanja,
- razporedi reševalce na mesto reševanja,
- določi mesto za triažo poškodovanih oziroma mesto dostopa z zdravstvenimi vozili,
- zbira potrebe po pomoči na mestu nesreče.

Poveljnik CZ za Zasavje pri izvajanju ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči sodeluje s pristojnim občinskim poveljnikom oziroma upravljavcem vzletišča Ruardi. O stanju in izvršenih ukrepih obvešča poveljnika CZ RS:

Poveljnik CZ za Zasavje aktivira štab CZ za Zasavje v celoti oziroma v operativni sestavi na sedežu Izpostave URSZR Trbovlje. Poveljnik CZ za Zasavje koordinira in usmerja aktivnosti, ko se aktivirajo regijske sile in sredstva za ZRP in ko se v intervencijo vključijo gasilske in druge enote iz več občin, policija in SV.

Ob nesreči zrakoplova z nevarnim blagom ali ob nesreči zrakoplova na naseljeno območje poveljnik CZ ogrožene občine samostojno ali v skladu z odločitvami poveljnika CZ za Zasavje oziroma Poveljnika CZ RS, glede na posledice odredi aktiviranje ustreznih organov in sil za ZRP.

Logistično podporo regijskim in državnim silam za ZRP, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacije podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja štab CZ za Zasavje s službami za podporo, URSZR in Izpostavo URSZR Trbovlje.

Posledice nesreče in odločitve poveljnika CZ za Zasavje je potrebno ustrezno dokumentirati.

Preiskovanje nesreče zrakoplova

Nesreče zrakoplovov in resne incidente civilnih zrakoplovov preiskuje Sektor za preiskovanje letalskih nesreč in resnih incidentov (SPLNI) pri MZI.

Za preiskovanje nesreče vojaškega ali tujega vojaškega zrakoplova je pristojna SV.

Območje nesreče civilnega zrakoplova in območje razbitin ter sledi in predmetov iz zrakoplova sprva zavarujejo policisti in sicer do zaključka njihovega ogleda oziroma do zaključka ogleda preiskovalnega organa MZI. Policija o prvih izvedenih ukrepih obvešča preiskovalni organ in državnega tožilca. Po prenehanju varovanja s strani policistov se po potrebi, na zahtevo glavnega preiskovalnega preiskovalca MZI, s strani MZI nadaljuje z varovanjem. Z varovanjem

območja nesreče in območja razbitin ter sledi in predmetov se lahko preneha po izdaji pisnega sklepa glavnega preiskovalca.

Vstop na območje nesreče oziroma na območje razbitin je dovoljen le osebam, ki jim dovoli glavni preiskovalec MZI. Ni pa dovoljeno dotikati se in premeščati razbitine, spreminjati območje nesreče, brisati ali spreminjati sledi nesreče zrakoplova, premeščati predmete ter drugo vsebino iz zrakoplova vse do konca varovanja območja nesreče oziroma območja razbitin.

Ker pride na kraj nesreče veliko število prvih posredovalcev (gasilci, reševalci, policisti in drugi), ki opravljajo svoje delo, je za kvalitetno preiskovanje nesreče potrebno zagotoviti čim bolj ohranjene sledi nesreče, ki bi jih prvi posredovalci zaradi narave svojega dela lahko nevede in nehote poškodovali ali celo uničili. Zato morajo prvi posredovalci upoštevati navodilo za zavarovanje sledov nesreče zrakoplova, pripravljeno s strani Ministrstva za notranje zadeve. V primeru nesreče s smrtnim izidom ali hujšimi telesnimi poškodbami ali pri kateri nastane precejšna škoda na zrakoplovu ali lastnini, ki se ne prevaža na krovu, mora vodja zrakoplova ali lastnik oziroma uporabnik le-tega v najkrajšem možnem času obvestiti MZI in mu predati pisno poročilo.

V primeru nesreče vojaškega zrakoplova ali tujega vojaškega zrakoplova vojaška policija v sodelovanju s civilno policijo zavaruje območje nesreče zrakoplova in območje razbitin ter sledi in predmete iz zrakoplova, ki je izven območja vojaških objektov. Vojaška policija izvaja varovanje po navodilih glavnega preiskovalca Stalne komisije MO vse do zaključka preiskave oziroma do pisnega sklepa o prenehanju varovanja, ki ga izda glavni preiskovalec.

D - 706	Navodilo prvim posredovalcem za zavarovanje sledov nesreč zrakoplova
---------	--

7.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE, ZARE+) ter sistem osebne pozivanja. Sistem zvez ZARE se v Zasavski regiji uporablja preko treh analognih in ene digitalne repetitorske postaje za vodenje intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij. Komunikacijsko središče tega sistema je v regijskem centru za obveščanje Trbovlje.

Radijska komunikacija med silami pomoči (gasilci, reševalci, GRS, JRS, Kinologi in drugimi) na prizadetih območjih ob nesreči, se izvaja na simpleksnih kanalih sistema zvez ZARE, katere določi na zahtevek vodje operativne enote - ReCO Trbovlje. Sistem zvez ZARE+ naj bi se uporabljal za sistem vodenja in reševalno službo.

Numerična oznaka kanala (A-analogni)	Lokacija repetitorja	Regija	Regijski center za obveščanje
10	Čemšenik	Zasavska	Trbovlje
20	Kum	Zasavska	Trbovlje
30	Mrzlica	Zasavska	Trbovlje

- Analogne repetitorske postaje

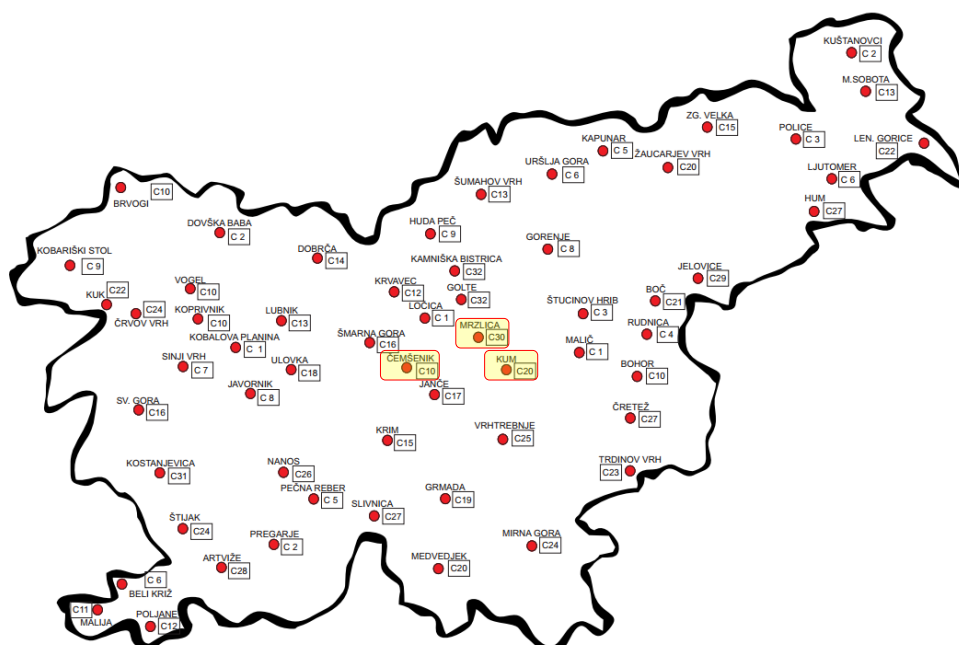
Numerična oznaka kanala (D-digitalni)	Lokacija repetitorja	Regija	Regijski center za obveščanje
30	Mrzlica	Zasavska	Trbovlje

- Digitalne repetitorske postaje - DMR

Zveze ZARE	Prikaz uporabnosti repetitorskih kanalov po občinah v regiji		
	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje ob Savi
Odprt repetitor (SD)	D-30, A-20	D-30, A-20	D-30, A-20, A-10
Dodeljen repetitor (SD)	A-30	A-30	A-30
Dodeljeni simpleks	A-35	A-36	A-37
Simpleks	Kanale od 35 do 37, 43 in 49 (izjemoma tudi 38 do 41) dodeli na zahtevo ReCO Trbovlje		

- Uporabnost repetitorskih (SD) ter simpleksnih (SI/IS) kanalov v sistemu zvez ZARE na nivoju Zasavske regije

Po potrebi se zagotovi namestitve mobilnih repetitorjev in centrov zvez.

Oktobar 2014

Slika 5. ReCO Trbovlje posluša rumeno obarvane repetitorske postaje v sistemu zvez ZARE

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi nesrečami, ter Zakonom o telekomunikacijah načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s storitvami oz. zvezami kot so:

- storitve:

- intranet zaščite in reševanja,
- elektronska pošta;

- zveze:

- radijske zveze (ZARE, ZARE DMR, ZARE+, TETRA),
- paketni radio za prenos podatkov in druge, zveze ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije
- sistem javne stacionarne telefonije,
- sistem LB in CB telefonskih zvez
- mobilna telefonija,
- internet/svetovni splet,
- telefaks,
- elektronska pošta,
- sistem zvez SV,
- kurirske zveze.

P – 19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči

8 UKREPI IN NALOGE ZRP

8.1 Ukrepi ZRP

Od zaščitnih ukrepov se v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova izvajajo naslednji ukrepi:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- RKB zaščita,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev in
- zaščita kulturne dediščine.

Podrobneje se posamezni zaščitni ukrepi ZRP razdelajo v posameznih delih občinskih načrtov zaščite in reševanja.

Glavna naloga na ravni regije je povezovanje in koordiniranje nalog in aktivnosti med organi lokalnih skupnosti, organi in službami regijskega pomena, prevoznikom in URSZR. Po potrebi se v prizadeto občino napoti posameznika, ki služi kot pomoč občinski upravi pri izvajanju njihovih nalog (komunikacija s Poveljnikom CZ za Zasavje).

Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

V primeru nesreče zrakoplova večjega obsega na gosto naseljenem območju bi bilo potrebno rušenje neuporabnih objektov ter odstranjevanje ruševin, da se zmanjšajo škodljivi vplivi nesreče ter da se lažje omogoči izvajanje drugih ukrepov in nalog ZRP.

Med te ukrepe sodijo:

- določitev in ureditev lokacij za postavitve zasilnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov ter posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrijske in druge dejavnosti ter
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

Občine v svojih načrtih bolj podrobno opredelijo, kdo bo naloge izvajal ter opredelijo lokacije za odvoz gradbenega materiala.

Radiološka, kemična in biološka zaščita

Ob nesreči zrakoplova obstaja nevarnost, da lahko zaradi poškodbe zrakoplova, ki prevaža nevarno blago, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje, zato je potrebno na celotnem prizadetem območju poostri nadzor nad nevarnim blagom in ravnanje z njim.

Izvajanje ukrepov ZRP ob nesreči zrakoplova, pri kateri je prisotno nevarno blago, lahko opravljajo gasilske enote širšega pomena, to je Gasilski zavod Trbovlje.

Zahtevnejše terenske in laboratorijske preiskave ter analize takoj po nesreči izvaja pooblaščen ekološki laboratorij ELME iz Ljubljane ter MEL pri Zavodu za zdravstveno varstvo Maribor, ki se aktivirata preko Poveljnika CZ RS na osnovi zahteve Poveljnika CZ za Zasavje. Analize, ki jih na terenu ni mogoče opravljati, izvajajo po potrebi pooblaščen organizacije, ki so opremljene z laboratoriji za najzahtevnejše kemične, biološke in radiološke preiskave.

18. bataljon RKB SV v primeru nesreče zrakoplova lahko izvaja radiološko, biološko in kemijsko detekcijo in dekontaminacijo.

Na regijskem nivoju se v pregled celotnega območja nesreče zrakoplova lahko vključi regijska enota za radiološko kemijsko in biološko izvidovanje.

Naloge ekip, ki izvajajo RKB zaščitne ukrepe ob nesreči zrakoplova, ki je prevažalo nevarno blago, so:

- izvidovanje nevarnega blaga v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija in enostavnejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnih ukrepov in
- izvajanje dekontaminacije ljudi in opreme.

Ob nesreči zrakoplova, ko so zaradi nevarnega blaga ogrožene podtalnica, kmetijske, gozdne in vodne površine, ReCO Trbovlje o dogodku obvesti tudi pristojne inšpekcijske službe, ki jih sicer obvešča ob nesreči z nevarnim blagom.

Če pride do kontaminacije širšega območja kot posledica verižne nesreče zrakoplova, se izvajajo zaščitni ukrepi v skladu z Navodilom za ukrepanje ob nesreči z nevarnimi snovmi ali regijskim načrtom zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči.

Občine morajo v svojih načrtih podrobneje opredeliti obveščanje prebivalcev ob nesreči zrakoplova z nevarnim blagom, kateri zaščitni ukrepi se bodo izvajali in kako.

Evakuacija

Če bi ob nesreči zrakoplova prišlo do večjega požara oziroma do nenadzorovanega uhajanja nevarnega blaga v okolje in bi to ogrožalo življenje in zdravje ljudi in živali, bi bilo potrebno izvesti evakuacijo.

Evakuacijo prebivalcev iz ogroženih naselij načrtujejo in izvajajo občine v občinskem načrtu, na podlagi podatkov, ki jih posreduje letalska družba ali prevozniki nevarnega blaga, odredi pa jo župan prizadete občine ali Poveljnik CZ, v nujnih primerih pa tudi vodja intervencije.

Vodja intervencije lahko odredi umik iz ogroženega območja, če so neposredno ogrožena življenja ljudi zaradi požara, eksplozije ali druge nevarnosti in traja toliko časa, dokler nevarnost ni odpravljena.

Umik prebivalcev se praviloma izvede znotraj območja prizadete občine, saj se predvideva, da bo umik trajal krajše obdobje.

Občine morajo v svojih načrtih opredeliti lokacije evakuacijskih zbirališč, kako bo evakuacija potekala in kdo pri njej sodeluje, postopke evidentiranja evakuiranih prebivalcev ter razporejanje evakuiranih prebivalcev.

Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev načrtujejo in izvajajo občine v občinskih načrtih skupaj z načrtovanjem evakuacije. Nastanitev prebivalcev je možna na neogroženih predelih občine.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev zagotovi občina tako, da zagotovi zatočišče in nujno oskrbo prebivalcem, ki so zaradi nesreče zrakoplova ostali brez doma ter sredstev za preživljanje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča.

Nastanitev je možna na neogroženih območjih občine. Nastanitev se izvede v primerne objekte, kjer so zagotovljeni pogoji za življenje (elektrika, voda, ogrevanje, sanitarije). V ta namen se običajno uporabijo športni objekti, športne telovadnice, počitniške kapacitete izven sezone in drugi za to primerni objekti.

Občine morajo v svojih načrtih opredeliti, katera služba vodi evidenco o evakuiranih ljudeh, o nastanitvi le-teh, kje in kako pridobiti dovoljenje za začasno postavitve bivališč, kdo in kako je odgovoren za oskrbo v namestitvenih enotah, postopek zbiranja in razdeljevanja humanitarne pomoči ter način nadzor preskrbe z življenjskimi potrebščinami.

Regija sodeluje z zagotavljanjem opreme in sredstev iz državnih rezerv, ki je potrebna za oskrbo in nastanitev prebivalcev.

Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov nesreče zrakoplova na kulturno dediščino.

Izvajajo jih strokovnjaki s področja varstva kulturne dediščine v sodelovanju z enotami CZ in drugimi silami za ZRP.

Kulturna dediščina se identificira na osnovi predhodno posredovanih podatkov o kulturni dediščini, ki jih pripravljajo strokovne javne službe. S podatki o kulturni dediščini in njeni ogroženosti morajo občine in enote CZ ter sile za ZRP predhodno razpolagati.

Ob nesreči zrakoplova, v kateri bi bila kulturna dediščina poškodovana, se izvajajo naslednje naloge:

- zbiranje in obdelava podatkov o poškodovani kulturni dediščini,
- odločanje o takojšnjih zaščitnih ukrepih,
- izvajanje takojšnjih varnostnih del (evakuacija, varovanje, ...),
- izdelava ocene škode na kulturni dediščini in
- izdelava programa sanacije in obnove nepremičnine kulturne dediščine, programa restavratorskih in konservatorskih posegov za sanacijo arhivskega in dokumentarnega gradiva, programa sanacije in restavracije premične kulturne dediščine.

Občine morajo v svojih načrtih bolj natančno opredeliti, katere enote in službe bodo nudile pomoč pri odpravi posledic nesreče na kulturni dediščini ter pridobiti podatke o kulturni dediščini na svojem območju.

Naloga regije je, da se v primeru poškodovanja kulturne dediščine čim prej poveže s pristojnimi območnimi enotami Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje.

P - 26	Pregled centrov za socialno delo v Zasavju
P - 25	Pregled človekoljubnih organizacij v Zasavju
P - 21	Pregled lokacij in objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti v Zasavju
P - 30	Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi v Zasavju
P - 22	Pregled objektov javne prehrane in njihove zmogljivosti v Zasavju
P - 31	Pregled kulturne dediščine na območju Zasavja

8.2 Naloge ZRP

V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova se izvajajo naslednje naloge ZRP:

- iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb,
- gašenje in reševanje ob požarih,
- tehnično reševanje,
- prva pomoč in nujna medicinska pomoč,
- reševanje iz ruševin,
- reševanje na vodi in iz vode,
- pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem in
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

Podrobneje se naloge ZRP razdelajo v občinskih načrtih zaščite in reševanja oziroma v posameznih delih občinskih načrtov zaščite in reševanja, v kolikor občina ne izdeluje načrta v celoti.

Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb (zrakoplov v sili)

Javno podjetje KZPS d.o.o. in CNKZP 16. BNZP SV zagotavljata vse razpoložljive podatke, ki so pomembni za ugotovitev mesta nesreče in lahko pripomorejo pri izvedbi reševanja.

Akcijo iskanja in reševanja pogrešanega civilnega zrakoplova v skladu s predpisi in mednarodnimi sporazumnimi akti usklajuje Agencija za civilno letalstvo (CAA), SV pa usklajuje akcijo iskanja in reševanja pogrešanega vojaškega zrakoplova oziroma tujega vojaškega zrakoplova.

Agencija za civilno letalstvo (CAA) določi pogoje in način iskanja in reševanja zrakoplova ter izda navodila, ki jih je treba sprejeti v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, je prišlo do nesreče ali ko letalskemu prometu grozi nevarnost. Prav tako Agencija za civilno letalstvo (CAA) določi naloge in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo v iskanju in reševanju, v skladu z zakonom o letalstvu in predpisi izdanimi na njegovi podlagi, ter s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Pri iskanju in reševanju pogrešanega zrakoplova sodelujejo policija, SV, sile za ZRP, Javno podjetje KZPS d.o.o., lastniki ali uporabniki zrakoplova ter osebe, ki opravljajo dolžnosti na krovu zrakoplova ali na letališčih ali drugih zmogljivostih za letalstvo.

Pri iskanju pogrešanega zrakoplova iz zraka lahko sodelujejo poleg zrakoplovov policije in SV tudi drugi domači in tuji zrakoplovi, katere, če je treba, kontrolorji zračnega prometa (Javno podjetje KZPS d.o.o.) usmerjajo na mesto nesreče.

Pogrešan zrakoplov na tleh iščejo policijske enote ter druge sile za ZRP.

Vsi udeleženci v akciji iskanja pogrešanega zrakoplova morajo imeti enotne Državne topografske karte RS 1:25.000.

Med silami ZRP lahko pri iskanju pogrešanega zrakoplova v Zasavju sodelujejo:

- enota reševalnih psov Kinološkega društva Zagorje ob Savi, katerih naloga je iskanje in reševanje pogrešanih oseb ter nudenje pomoči preživelim,
- podvodna reševalna služba - RP Ljubljana in Gorenjska, ki išče pogrešane in rešuje ponesrečene ob nesreči zrakoplova na vodi in iz vode,
- jamarska reševalna služba - RC Ljubljana,
- območna združenja RKS iz Zasavja, ki poizveduje za izginulimi oziroma pogrešanimi osebami, prenaša družinska sporočila in navezuje stike s svojci, sodeluje pri združevanju družin, evakuacijah ter vodi registre razseljenih oseb in evakuirancev in
- prostovoljci (gasilci, lovci in drugi).

V skladu z načelom postopnosti uporabe sil za ZRP, delovanje ob iskanju ali nesrečah zrakoplovov večjega obsega usklajuje poveljnik CZ za Zasavje. Glede na oceno posledice nesreče poveljnik CZ za Zasavje odloča o obsegu in vrsti vključenih regijskih sil za ZRP.

Občine v svojih načrtih ali delih načrta bolj podrobno opredelijo, katere sile bodo uporabile za iskanje pogrešanega zrakoplova in v kakšnem številu.

D - 21	Topografska karta 1:25.000
D - 707	Navodilo za iskanje in reševanje zrakoplova (civilnega, vojaškega ali tujega vojaškega) z določitvijo nalog in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo pri iskanju in reševanju pogrešanega zrakoplova

Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Ranjenim in poškodovanim ob nesreči zrakoplova na kraju nesreče najprej pomagajo preživeli, očitvidci nesreče in pripadniki reševalnih služb, ki prvi prispejo na kraj nesreče.

Nato pomagajo gasilci in druge ekipe sil za ZRP, ki prenesejo poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo (MZO), ki mora biti na območju, od koder je možen nadaljnji prevoz do zdravstvene oskrbe.

V okviru prve in nujne medicinske pomoči se v MZO izvajajo:

- najnujnejša zdravstvena oskrba in priprava preživelih za prevoz v zdravstvene ustanove v Zasavju,
- prva psihološka pomoč,
- registracija udeležencev v nesreči in identifikacija oseb ter
- komunikacije (povezava z informacijskim centrom).

Iz MZO se prevažajo ponesrečenci do splošnih in specialističnih bolnišnic oziroma zdravstvenih domov.

Pri nesreči zrakoplova z manjšim številom žrtev, ko je le nekaj mrtvih in so trupla prepoznavna, opravljajo identifikacijo redne službe (zdravstvo, policija, na podlagi osebnih dokumentov žrtev).

Ob nesreči zrakoplova z večjim številom žrtev se po potrebi poleg rednih služb aktivira tudi enota za identifikacijo oseb pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti.

Zbiranje trupel opravljajo reševalne službe in pogrebne enote. Pred prevozom je potrebno vsa trupla in lastnino evidentirati. Ko so žrtve identificirane, se o tem obvesti svojce, o številu smrtnih žrtev pa tudi javnost.

P - 27	Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj v Zasavju
P - 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic v Zasavju
D - 36	Načrt aktiviranja enote za identifikacijo oseb in navodilo za delo ekip za identifikacijo oseb

Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja požarov in reševanja na zrakoplovu izvajajo skladno z načrti zaščite in reševanja:

- PGE Trbovlje,
- prostovoljna gasilska društva GZ v Zasavju.

Gasilske enote sodelujejo pri različnih oblikah reševanja:

- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- reševanje ukleščenih potnikov in posadke,
- pomoč pri prenosu ponesrečenca z mesta nesreče do mesta oskrbe,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

Po obvestilu o požaru ReCO Trbovlje aktivira pristojno gasilsko enoto glede na lokacijo požara zrakoplova.

Organiziranje in vodenje gasilskih enot vodijo in usmerjajo vodje gasilskih intervencij. Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se lahko sile in sredstva za reševanje (reševalci, gasilci in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče prepeljejo s helikopterji policije ali SV. Po opravljenih aktivnostih gasilske enote preventivno spremljajo stanje požarne ogroženosti.

Pri izvajanju naloge gašenje in reševanje ob požarih, kakor tudi pri ostalih zaščitnih ukrepih in nalogah, mora vodja intervencije sile za ZRP ob nesreči vojaškega zrakoplova opozoriti na možnost prevoza streliva in sprožitve katapultnega sedeža.

Občine morajo v svojih načrtih ali delih načrta opredeliti obveščanje ob požarih, organizacijo reševanja iz zgradb in ob nesreči z nevarnim blagom ter katere enote so namenjene za oskrbo s pitno vodo.

Reševanje iz razbitin

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem predelu ali ob nesreči zrakoplova na naseljeno območje se glede na posebnosti terena za iskanje ponesrečenih v Zasavju aktivirajo:

- gasilska enota širšega pomena,
- prostovoljna gasilska društva,
- jamarska reševalna služba,
- podvodna reševalna služba,
- tehnično reševalne enote (regije in občin),
- enote reševalcev z reševalnimi psi.

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu se lahko za prevoz potrebne opreme za tehnično reševanje skladno s predpisi uporabijo helikopterji policije in SV.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov in ruševin,
- odstranitev ovir na cestah, urejanju zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture in odpravljanju drugih nujnih posledic ob nesreči zrakoplova ,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev in
- reševanje na vodi in iz vode.

Vodja intervencije organizira reševanje ponesrečenih iz poškodovanega zrakoplova, umik ranjenih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljenecv oziroma pogrešanih. Intervencija se zaključí, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za ZRP v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje Poveljnik CZ občine oziroma Poveljnik CZ za Zasavje.

Pri izvajanju navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja komisije za preiskovanje nesreče zrakoplova in ustreznega dokumentiranja in
- spreminjati kraj nesreče in brisati sledi nesreče.

Gasilske enote sodelujejo pri različnih oblikah reševanja iz ruševin:

- reševanje ukleščeni in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

Občine morajo v svojih načrtih ZiR (Načrt ZiR v ob potresu) podrobneje opredeliti organizacijo reševanja zasutih iz ruševin oziroma reševanja iz visokih zgradb.

Reševanje na vodi in iz vode

Iskanje pogrešanih in reševanje ponesrečenih na vodi in iz vode ter sodelovanje pri opravljanju nujnih zaščitnih in drugih del zaradi preprečitve in ublažitve posledic nesreč izvajajo, skladno s predpisi in svojimi aktivnostmi, naslednje enote:

- podvodna reševalna služba,
- gasilske enote, ki imajo za to usposobljene gasilce in
- tehnično reševalne enote CZ, ekipe za reševanje na vodi in iz vode.

Pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem

Izpostava URSZR Trbovlje v sodelovanju s prevoznikom zrakoplova, MZIP, po potrebi tudi z MZZ, zdravstveno službo, policijo, socialno službo, poizvedovalno službo RKS, duhovniki različnih verskih skupnosti, prevajalsko službo in drugimi organi organizira informacijski center v primeru nesreče zrakoplova. Informacijski center lahko organizirajo tudi občine.

Poleg tega, da objavi telefonsko številko, informacijski center posreduje tudi informacije o nesreči, daje napotke prebivalcem na prizadetem območju, zbira, obdeluje in posreduje podatke o mrtvih in poškodovanih, ki jih nato posreduje štabu CZ za Zasavje (le ta pa štabu CZ RS), drugim pristojnim organom, organizacijam in službam ter, če je tako odločeno tudi svojcem žrtev in poškodovanim. Informacijski center nudi tudi psihološko in duhovno pomoč prizadetim in svojcem žrtev, prevajalske storitve, pomoč pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih in svojcev ter preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci.

Pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem nudijo različni strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki različnih verskih skupnosti, prevajalci in drugi). V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči preživelim v nesreči z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo.

V vse programe usposabljanja pripadnikov sil za ZRP morajo biti vključene vsebine prve psihološke pomoči.

D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
-------	---

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje se vzpostavljajo ob nesreči večjega obsega. Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči zrakoplova obsega :

- nujna zdravstvena oskrba ponesrečencev in odstranitev trupel ter drugih ljudi in živali na ogroženem območju,
- nastanitev in oskrba ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi potrebščinami,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav in
- zaščita kulturne dediščine.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene zdravstvo, komunalna podjetja, pogrebne službe in organizacije za urejanje prostora, občine, Poveljniki CZ občin in Poveljnik CZ za Zasavje.

Občine morajo v svojih načrtih ali delih načrta opredeliti, katere službe bodo ob nesreči zrakoplova zadolžene za opravljanje določenih nalog ter predvideti vključevanje drugih služb v izvajanje aktivnosti.

Sklep o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog sprejme Poveljnik CZ za Zasavje.

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče zrakoplova, ki jih izvajajo preživeli potniki in ogroženi prebivalci za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnosti njihovega premoženja.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj in imetja (požar na zrakoplovu in podobno), je dolžan potnike seznaniti prevoznik.

Občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi, v svojih načrtih ZiR ali delih načrtov predvidijo zaščitne ukrepe in naloge, ki bi se izvajali ob nesreči zrakoplova in lahko v ta namen organizirata svetovalno službo ki skrbi za napotke prebivalcem, kako ukrepati v primeru nesreče, zlasti še za primer nesreče zrakoplova na naseljem območju.

D - 8	Navodilo za vzdrževanje in razdelitev regijskih načrtov zaščite in reševanja
D - 10	Program usposabljanja, urjenja in vaj pripadnikov regijskih enot
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 11	Zbirke podatkov in njihovi viri
D - 9	Postopek usklajevanja načrta zaščite in reševanja s temeljnim načrtom
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

10.1 Pomen pojmov

Javno letališče je letališče, ki je namenjeno in odprto za zračni promet in javni zračni prevoz.

Kontroliran zračni prostor je del zračnega prostora, določenih razsežnosti, v katerem je zagotovljena služba za vodenje zračnega prometa v obsegu, ki je opredeljen s klasifikacijo zračnega prostora.

Let zrakoplova je gibanje zrakoplova od trenutka, ko se zrakoplov premakne z namenom vzleteti in do trenutka, ko se ustavi po pristanku.

Letalski prevoznik pomeni podjetje za zračni prostor z veljavno operativno licenco.

Letališče je določeno območje na kopnem ali v vodi (vključno z zgradbami, napeljavami in opremo), delno ali v celoti namenjeno za prihode in odhode zrakoplovov in za njihovo gibanje po tleh.

Nadzorovana cona letališča (CTR – Control Zone) je določen kontroliran del zračnega prostora nad letališčem in okrog njega, namenjen varovanju letališkega prometa.

Mešano letališče je vojaško letališče, na katerem je dovoljen tudi civilni zračni promet.

Nesreča je po zakonu o letalstvu dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrca v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcaje in zaradi katerega je

- ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali težje poškodovanih oziroma so stvari močno poškodovane ali uničene, kot posledica nahajanja v zrakoplovu, ali neposrednega stika z delom zrakoplova vključno z deli, ki so se oddvojili, ali izpostavljenosti reaktivnemu pišu, razen, če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samoškodbe ali če poškodbe povzročijo druge osebe, ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj območij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki,
- na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi, ki negativno vpliva na strukturno moč, delovanje ali letalne karakteristike zrakoplova in bi zahtevalo večje popravilo ali zamenjavo poškodovanega dela, razen okvare ali poškodbe motorja, ki je omenjena samo nanj, njegov pokrov ali dodatke, ali okvare propelerja, konca krila, antene, zračnice,
- zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen.

Nesreča je po zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takšnem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.

Območje letališča je območje znotraj letališke ograje.

Vzletišče je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjen za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij.

Zračna pot je kontroliran zračni prostor ali njegov del v obliki tridimenzionalnega koridorja, opremljen z radio navigacijskimi napravami.

Zračni promet je gibanje zrakoplovov po zraku (let) in po letališčih ter vzletiščih.

Zračni prostor RS obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo RS. Zračne poti v Sloveniji so glede na razvrstitev zračnega prostora v RS razdeljene v razrede C, D, E in G. Razredi C, D in E predstavljajo nadzorovani zračni prostor, zračni prostor razreda G pa je sloj prostega letenja, v katerem ni organizirane službe kontrole letenja.

Zrakoplov je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino.

Zrakoplov v sili je položaj zrakoplova, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila.

10.2 Razlaga okrajšav

CNKZP Center za nadzor kontrole zračnega prometa
BNZP Bataljon za nadzor zračnega prostora
CAA Agencija za civilno letalstvo
CORS Center za obveščanje Republike Slovenije
CTR Control zone (nadzorovana cona)
CZ Civilna zaščita
CZ RS Civilna zaščita Republike Slovenije
ECAC Evropska konferenca civilnega letalstva
ELME Ekološki laboratorij z mobilno enoto
ELT Emergency Local Transmitter
EU Evropska unija
EUROCONTROL Evropska organizacija za varnost zračne plovbe
GEŠP Gasilske enote širšega pomena
GIS Ujme Geografsko informacijski sistem Ujme
ICAO Mednarodna organizacija civilnega letalstva (International Civil Aviation Organization)
JAA Skupnost letalskih organov
Javno podjetje KZPS d.o.o. Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o.
LEBA Letalska baza
LKZP Letališka kontrola zračnega prometa
MEL Mobilni ekološki laboratorij
MO Ministrstvo za obrambo
MZI Ministrstvo za infrastrukturo
MZO mesto za zdravstveno oskrbo
MZ Ministrstvo za zdravje
NATO North Atlantic Treaty Organisation – Organizacija severnoatlantske pogodbe
NEK Nuklearna elektrarna Krško
OKC PU Operativno komunikacijski center policijske uprave
PGD Prostovoljna gasilska društva
PGE Poklicna gasilska enota
POVC Poveljniški center
PS SV Poveljstvo sil Slovenske vojske
PU Policijska uprava
ReCO Regijski center za obveščanje
RKB Radiološka, kemična in biološka zaščita
RKS Rdeči križ Slovenije
SB Splošna bolnišnica
STA Slovenska tiskovna agencija
SV Slovenska vojska
URSZR Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UTC univerzalni svetovni čas, Universal time Coordinated
UKOM Urad Vlade RS za komuniciranje
ZA-RE Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZIR Zaščita in reševanje,
ZRP Zaščita, reševanje in pomoč

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Skupne priloge

- P-1 Podatki o poveljniku štaba CZ , namestniku poveljnika štaba CZ in članih Štaba CZ občin in regije
- P-3 Pregled sil za ZRP
- P-4 Podatki o organih, službah in enotah CZ
- P-5 Seznam zbirališč sil za ZRP
- P-6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
- P-7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje (ceste, vodovodi, elektro, kanalizacija, dimnikarstvo,...)
- P-8 Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
- P-9 Pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
- P-10 Pregled gradbenih organizacij
- P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
- P-12 Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
- P-13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
- P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
- P-17 Seznam prejemnikov informativnega biltena
- P-18 Seznam lokalnih in osrednjih medijev, ki posredujejo obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
- P-19 Radijski imenik zvez ZARE, ZARE+
- P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
- P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve začasnih bivališč
- P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
- P-24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
- P-25 Pregled človekoljubnih organizacij
- P-26 Pregled centrov za socialno delo
- P-27 Pregled zdravstvenih domov in NMP
- P-28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
- P-30 Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
- P-31 Pregled kulturne dediščine
- P-32 Seznam članov komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov
- P-33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

11.2 Posebne priloge

- P - 700** Seznam letališč in vzletišč v RS
- P - 701** Pregled letališč in vzletišč v Zasavju

11.3 Skupni dodatki

- D - 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
- D - 3 Navodilo o organizaciji in delovanju regijskega logističnega centra
- D - 5 Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
- D - 6 Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
- D - 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
- D - 8 Navodilo za vzdrževanje in razdelitev regijskih načrtov zaščite in reševanja
- D - 9 Postopek usklajevanja načrta zaščite in reševanja s temeljnim načrtom
- D - 10 Program usposabljanja, urjenja in vaj pripadnikov regijskih enot
- D - 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev ZRP
- D - 15 Vzorec delovnega naloga
- D - 17 Vzorec prošnje za pomoč
- D - 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZIR ob nesreči
- D - 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
- D - 21 Topografske karte
- D - 22 Načrti dejavnosti (policija, zdarsstvo,...)
- D - 36 Načrt aktiviranja enote za identifikacijo oseb in navodilo za delo ekip za identifikacijo oseb

11.4 Posebni dodatki

- D - 700 Karte zračnih poti
- D - 704 Obrazec za obveščanje CORS/ReCO o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova
- D - 706 Navodilo prvim posredovalcem za zavarovanje sledov nesreče zrakoplova
- D - 707 Navodilo za iskanje in reševanje zrakoplova (civilnega, vojaškega ali tujega vojaškega) z določitvijo nalog in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo pri iskanju in reševanju pogršanega zrakoplova (CAA)